

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENECE

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Liberalcu — nobene vere.

„Jesenice morajo biti liberalne“.

Iz načrta narodno-napredne stranke.

Romana fides — nulla fides. Pod tem naslovom je „Slov. Narod“ 28. januarja 1905 objavil članek zoper katol. - narodno stranko na Jesenicah in na Kranjskem ter na Slovenskem sploh. Spisal ga je neki Cham, visokošolec jurist, radikalen sabljač, „pomahana“ glava, sedaj v pisarni dr. Furlanovi v Ljubljani. Liberalna stranka naj se nje mu zabvali za odkritja, ki ne morejo biti ljuba zlasti nekaterim liberalnim voditeljem v Ljubljani. Mismo držali moško besedo in molčali, „Narod“ je začel blebetati, zato nismo zavezani več molčati, kakor je bilo dogovorjeno. Torej le na dan, kakšen kompromis sta hoteli skleniti obe slovenski stranki na Jesenicah! Pa naj svet izve, kdo zna držati moško besedo, liberalci ali klerikalci, komu naj vržemo po vsi pravici v obraz besede: T u a fides — nulla fides, po domače: Tvoja vera — slaba vera, ali: Tebi — nobene vere, pa naj se svet prepriča, da liberalcem nobene krivice ne delamo, če pravimo: Liberalcu — nobene vere!

„Narod blebeče: „Slovensko-napredna stranka na Jesenicah je ponudila klerikalni spravo posebno z ozirom na to, ker je zmaga Slovencev pri prihodnjih občinskih volitvah na Jesenicah zavisna od skupnega in složnega nastopa vseh Slovencev. Klerikalci so vsprejeli ponudbo, pa ne za dolgo časa.“

Kaj je resnice na tem?

Bilo je za časa zadnjega zasedanja deželne zbornice. Liberalna stranka je začela izgubljati veljavo vsled sramotne zveze z Nemci celo pri lastnih somišljenikih. Dr. Tavčarju so z galerije, po Ljubljani in po deželi letele grablje v zobe. Ljubljanski župan Hribar se je zvijal, da drugače ni smel glasovati.

Pod pritiskom javnega mnenja so slednjič slovenski liberalni deželni poslanci obsodili nemško-slovensko zvezo ter glasovali proti Nemcem s katoliško - narodnimi poslanci. Razburjenje v slovensko-liberalni stranki je bilo tedaj velikansko. In zbrali so se župan Hribar, dr. Triller, dr. Kušar in šnekateri drugi liberalni prvaki in sklenili so žrtvovati dr. Tavčarja, da bi se javno mnenje pomirilo, da bi liberalna stranka zaradi njega popolnoma ne propadla. In da bi svoje kompromitirano narodnjaštvo spravili zopet v veljavo, vrgli so se z vso silo na Jesenice.

„Jesenice so v nevarnosti, da pridejo Nemcem v roke. Razširjajmo narodno propagando na Jesenicah! Res velikega pomena so Jesenice za narodov obstanek pa tudi — za nas liberalce. Jesenice rapidno rastejo in se vsled industrije res krasno razvijajo in se bodo vsled nove železnične zveze še bolj razvijale. Na Gorenjskem liberalna stranka med ljudstvom ni mogla dosedaj še tal dobiti. To mora biti drugače. Napnimo vse svoje moči, dobimo Jesenice zase, sedaj so črne, klerikalne. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah je klerikalni poslanec dobil na Jesenicah 97, liberalen pa le 22 glasov in pri državnozborskih v peti kuriji dr. Šusteršič 427, naš liberalni Jelenc pa samo 40 glasov. Jesenice morajo postati liberalne. Ta klerikalni Port Artur mora pasti. Potem bomo z Jesenic lahko prodirali naprej in s časom bo cela Gorenjska liberalna.“

Toda kako priti v ta klerikalni Port Artur? Ponudimo klerikalcem na Jesenicah spravo. Obe jeseniški slovenski stranki naj skleneta kompromis. Ker je res nevarnost, da Jesenice dobe Nemci v roke, bodo klerikalci prisiljeni z nami skleniti kompromis že zaradi javnosti, da obe stranki skupno nastopita pri občinskih volitvah zoper Nemce. Dosedanji boj naj poneha. Ustano-

vimo lokalni list za Jesenice, ki bo Slovence fanatiziral zoper Nemce in bo strogo naroden, da ga bodo tudi klerikalci podpirali. Ta čas pa dobro porabimo za našo stvar. Naši somišljeniki morajo hoditi na Jesenice, iti med ljudstvo, zlasti mlade fante zbirati okoli sebe in jih navdajati z našimi idejami. Klerikalci bodo vsled kompromisa morali pri miru pustiti našo stranko — mi bomo pa lepo napredovali. Pred slovensko javnostjo bomo dobili nazaj dobro ime kot narodnjaki in kar na tistem bomo dobili klerikalni Port Artur v svojo oblast. Da pa nam bodo šli klerikalci rajši na lim, moramo obsoditi dr. Tavčarjevo politiko in preko njega ponuditi klerikalni stranki spravo. Na vsak način: „Jesenice morajo postati liberalne.“

Tako je sklenil liberalni vojni svet v Ljubljani. Ideja kompromisa se je rodila v Ljubljani, ne na Jesenicah, v liberalnih glavah voditeljev narodno-napredne stranke — preko glave dr. Tavčarjeve!

Ti so poslali jurista Chama na Jesenice kot parlamenterja. Prišel je 18. oktobra 1904. na Jesenice. Može obeh strank se se podali v pogovor s Chamom. Povdarjal je posebno to, da vse obsoja — tudi župan Hribar in drugi liberalni voditelji — dr. Tavčarjevo politiko in dosegel je toliko, da so se može obeh strank na Jesenicah zbrali v posvet in izkušali napraviti kompromis.

Toda že koj pri točki, koliko odbornikov naj imenuje vsaka stranka pri prihodnjih občinskih volitvah, so prišli navskriž in se niso mogli zediniti. Po triurni seji so se razšli brez uspeha.

Prišlo je do drugega sestanka, pri katerem je bil navzoč tudi Cham. Tudi ta sestanek je bil brez uspeha. Pri tem sestanku se je jasno pokazalo, kaj namerava liberalna stranka;

pa ne jeseniška, ker liberalcev je bore malo na Jesenicah, marveč vojni svet liberalne stranke v Ljubljani, o čemer sta k večjemu izvedela učitelj Fabinc in Guštin, nadpoštarju Schreyu, dr. Kogoj in trgovcu Trevenu niso razodeli vse nakane: Naj biverjeli in mislili, da se gre res samo za narodnost na Jesenicah, ne pa tudi za razširjanje framasonskih liberalnih idej med ljudstvom.

Učitelj Fabinc je preprečil spravo, ker je nepremišljeno izdal, kaj pravzaprav namerava liberalna stranka, zakaj hočejo izrabiti kompromis.

Že je skoraj prišlo do kompromisa. Liberalna stranka je zahtevala 10 odbornikov za se, katol. narodni jih je dovolila 11; katol. narodna stranka pa je hotela zase 12, liberalni jih je odjenjala 9. Že sta hotela nadpoštar Schrey in dr. Kogoj odjenjati, pa je zaoril učitelj Fabinc: „To bi bil škandal za našo stranko!“

Škandal? Tako? Katol. narodnih volilcev pri zadnjih deželnozborskih volitvah je bilo 97, liberalnih 22, v peti kuriji pri državnozborskih volitvah 427 katol. narodnih, liberalnih pa samo 40, torej več kot desetkrat več katol. narodnih mož kot liberalnih, in sedaj si drzne liberalci vpiti, da bi bil škandal za liberalno stranko, če sprejme ponudbo katol. narodne ko ji ponuja devet odbornikov, a ji po razmerju gresta le dva, ali če vzamemo za merilo deželnozborsko volitev le štiri.

Torej samo v korist liberalne stranke naj bi se sklenil kompromis, ne zato, da bi Jesenice ostale slovenske? Da, v ognju debate je izdal Fabinc, da hoče liberalna stranka res moč dobiti na Jesenicah. Torej klerikalci naj pomagajo, da postanejo Jesenice liberalne? Ker pomoč obetajo le zato, da bi ostale slovenske, bilo bi škandal za liberalno stranko, ko bi pomoč sprejela samo v to? Kaj tem

LISTEK.

Stari Tomaž.

Spisal V. K.

Stari krčmar Tomaž je bil eden izmed onih originalov, kakršnih je dandanes zmeraj manj in manj. Dasi je živel sredi mesta, ni bilo na možu čisto nič modernega. Nosil je pizimi in poleti debelo dolgo suknjo, gorke hlače in škornje. Na dolgih sivih laseh mu je čepela ves dan in menda tudi ponoči črno-baršunasta čepica, že precej ogoljena in ujedena. Goste sive obrvi so mu napol zakrivale hudomušne rjave oči in na koncu žlahtnega, rdečega nosu so mu jezdarili velikanski naočniki, privezani na širok črn trak in udelani v črn okvir. Na telovniku, nad rejenim trebuškom je delala debela srebrna veriga veliko parado. Oblike ni maral drugače nego rjavo; na taki podlagi so se namreč manj poznali sledovi tabačne moke, katera je izgrešila Tomažev nos in torej svoj pravi poklic.

Tomaževa gostilnica je bila v zakotnih uličicah tako skrita na samotnem dvorišču, da je bila znana le malokateremu Ljubljancu. Tomaž je točil izborna kapljica

in vsak drug krčmar s takim vinom bi imel vse polno gostov. Tega pa Tomaž ni maral. Početkoma je imel odprti dve sobi. Kmalu pa mu je bilo presitno, da bi prenašal vino in pazil na dve strani; zato je zaprl levo sobo. V desni sobi je prižigal eno samo plinovo luč in je bil z gosti neprijazen, kar je mogel. Tako se mu je naposled posrečilo, da mu je bilo treba streči opoldne morda petim gostom, zvečer pa le trem ali štirim. Vse drugo vino je prodal preko ulice.

Sam pa ni šel zlepa iz hiše. Skoro dvajset let je čepel v svojem kotiču; le dvakrat je vzel klobuk in korajžno stopil na ulico: prvič, ko je bil cesar v Ljubljani, drugič pa, ko je moral iti pričati k sodišču. O izpremabah mesta po potresu ni vedel skoro ničesar in se v obče ni zanimal za „take novotarije“. Kadar mu je kdo kaj pripovedoval o lepah novih hišah, je skomizgnil z rameni in je jel govoriti o lepših starih časih, ko svet še ni bil tako pokvarjen.

Imenovali so ga oče, dasi ni imel nobenih otrok. Njegova žena je bila deset let starejša od njega; vendar sta izhajala brez dekle. Zato pa opoldne ni dobil noben pi-

vec nič gorkega, in zvečer je kuhala le trem uradnikom stalnim gostom. Kdor izmed teh treh ni prišel vsaj do poluosmih, je dobil le vino in kruh, včasih kakšno klobaso. Že ob osmih je začel Tomaž javkati, kako je bolan in prosil gospode, naj gredo spat vsaj že ob devetih. Sicer pa je bil rad vesel, vendar se je tudi kaj hitro razjezil za vsako malenkost.

Ko smo zvedeli o čudnem Tomažu in njegovem brlogu, smo takoj sklenili, da ga gremo tja družiti. Bili smo trije. Zmenili smo se, da sede vsak k drugi mizi in da se bomo delali, kakor bi se prav nič ne poznali med sabo.

Najprvo je vstopil Slavomir; midva s Pavlom sva počakala za vratmi.

Slavomir je moške korakal do prve prazne mize. Vedel je, kaj posebno ujezi očeta Tomaža.

„Ali imate kaj dobrega vina?“

Tomaž od osuplosti in jeze ni mogel takoj odgovoriti. Glas se mu je tresel, ko je z gnevnim povdankom odgovoril: „I — če ne veste, če je moje vino dobro ali ne, čemu pa hodite sem?“

Uradniki pri svoji mizi so se zasmejali

in to je veselilo Tomaža in ublažilo njegovo jezo. Slavomir si je naročil četrto rdečega.

Nato sem moral jaz noter. Tomaž je stal sredi sobe in me ves začuden pogledal; potem pa mi je odzdravil in porinil svojo črno-baršunasto čepico z enega ušesa na drugo. Sedel sem k drugi prazni mizi. Uradniki so jeli šepetati med sabo.

„Ali je vino dobro?“ sem vprašal s kolikor mogoče nedolžnim obrazom.

Tomažu so se napele vse žile na čelu in oči so se mu skoro izbulile izpod košatih obrvi. Uradniki so začeli premikati stole in se muzali poluglasno.

„Tujec ste, kajne?“ me je vprašal Tomaž.

„Ugenili ste; toda slišal sem —“

„Je že prav. Moje vino je po dvanajst in po deset. Katerega hočete?“

„Po deset.“

„Vidite, to bi mi bili lahko precej povedali“, je godrnjal Tomaž.

„Kako pa je to, gospod krčmar, da gori samo ena plinova luč?“ je vprašal zdaj Slavomir.

„Oh, saj se ne izplača, vidite gospod, pet gostov je tu, plin je drag, vsako uro tri krajcarje, oh, tega ne razumete.“

ljudem mari, ali ostanejo Jesenice slovenske, da so le liberalne.

Seveda je župnik Zabukovec odločno odklonil svojo pomoč takemu početju, ter izjavil, da bo z vsemi silami deloval zoper pogubni liberalizem na Jesenicah.

Laž je torej, kar trdi „Narod“, da so klerikalci sprejeli spravo. Prišlo mi do nobenega sporazumljenja, nobena stranka se mi proti drugi z ničemer zavezala, le v tem se bili edini, naj vsa reč o kompromisu ostane tajna. Tajnost so prelomili liberalci. V svojo obrambo smo bili prisiljeni vso zadevo javnosti pojasniti, kakor se je v resnici vršila.

Tudi nires, da sta šla Zabukovec in Zabret v Ljubljano v vojni svet šenklaški, ter da je župnik Zabukovec poudčen in pooblaščen od klerikalnega generalnega štaba ljubljanskega govoril, kar mu očita „Narod“.

Od voditeljev katol. narodne stranke v Ljubljani je vedel, zakaj se gre, samo dr. Šusteršič, pri katerem je bil Cham večkrat v tej zadevi.

A dr. Šusteršič ni nikogar pooblastil, kako naj govori, ali naj se sklene kompromis ali ne. On je sicer dal nekatere nasvete ali izrecno poudarjal, da naj katol. narodna stranka na Jesenicah sama odločuje, kakor spozna po razmerah za bolje.

Župnik Zabukovec je govoril popolnoma neodvisno od vsakogar, kar je govoril, se njegovi nazori. Ni pa popolnoma tako in v takem smislu govoril kakor piše „Narod“. Navedimo te izreke!

„Sveta nebesa so naš cilj“, kakor podtika „Narod“ župniku Zabukovcu, more veljati le za posameznike, ne za stranke. V nebesih ne bo nobene stranke. Liberalna stranka v nebesih vendar ne bo eksistirala, odkar so liberalnega Luciferja vrgli dol!

„Narodnost ne bo nobenega izveličala.“ To je resnica. Nihče ne bo izveličan zato, ker je bil Slovenec, marveč zato, ker je zvesto izpolnjeval voljo božjo na zemlji.

„Nam leži na tem, da ostanejo Jesenice katoliške.“ Tudi zoper to kot katoličani ne moremo nič imeti.

„Če so potem nemške ali slovenske“, je samo na sebi res vse eno, a ker so sedaj slovenske, župniku Zabukovcu ni vse eno, kakor je izjavil v „Slovincu“ 28. t. m. Berite!

„Slovensko-napredni stranki tu gori ne pustimo do nobene moči!“ Prav ima! Saj je liberalcem ljudska korist deveta briga!

„Naj se nam Nemci smejejo v pest, če se mi koljemo.“ No, če se liberalci

na vsak način hočejo klati, ne moremo si pomagati, če se Nemci smejejo. Če liberalce ta smeh jezi, pa naj dajo mir, pa se ne bomo Slovenci klali! Pa nočete dati mira, kaj ne?! Potem so oni krivi, če se Nemci smejejo!

„Meni je katoliški Nemec ljubši, kakor slovenski liberal.“ Če je katoliški Nemec Slovincem pravičen, če pa slovenski liberal samo to premišljuje, kako bo klerikalca ugonobil in zasramuje slovensko ljudstvo, potem je ta trditev resnična. Odgovorite, če ni res! Ali ni janičar hujši od Turka?

Kar „Narod“ po krivici očita župniku Zabukovcu, da je delal pooblaščen od vodstva katol. narodne stranke v Ljubljani, je pa res, da so jeseniški liberalci delali po navodilu župana Hribarja iz Ljubljane. Hribar je sam osebno prišel na Jesenice v zadevi kompromisa in hodil okoli liberalnih mož, župana in odbornikov.

Dr. Tavčar je bil od teh ljudi obsojen. Delali so naravnost preko njega. Sedaj pa ravno ti ljudje zabavljajo v dr. Tavčarjevem listu čez tiste, s katerimi so se hoteli zvezati proti dr. Tavčarju. In ti ljudje si drznejo očitati klerikalcem, da so prelomili moško besedo.

Čeravno se katoliško-narodna stranka ni zavezala, da bo pustila liberalcem na Jesenicah delati, kar bodo hoteli, vendar od časa poizkušane kompromisa ni napadala liberalcev osebno, tudi „Jeseniške straže“ ne. Šele potem, ko so liberalci postali tako predrzni, da so na občnem zboru podružnice sv. Cirila in Metoda pokazali, da sploh nočejo imeti nobene zveze s klerikalci, šele potem je katoliško-narodna stranka dala zaslužen odgovor tem „možem“.

Tedenski pregled.

V Peterburgu vlada že splošen mir. Do malega so se podali vsi delavci zopet na delo. Tudi v Moskvi se je pričelo z delom. — Na peterburškem pokopališču so začetkom preteklega tedna prijeli 13 zarotnikov, ki so kleče prisegli masčevanje. Večji del je pobegnil. Vseh aretiranih je doslej 3200, med njimi 100 dijakov. — Proti Trepovemu stanovanju je bila vržena bomba, ki je napravila mnogo škoda. Carsko selo je še vedno vse zastraženo ter podobno trdjavici. V Varšavi pa je bil splošen nered in občna stavka. Promet je bil ves ustavljen. Med tednom je bilo več spopadov z vojaštvom. Vseh ranjenih in mrtvih je do 300. Delavci so razdrli železniški tir, oropali 3 trgovine orožja. — Trepov je odgovoril odposlancem delavcev iz Putilovih tovarn, da se bo njihovim upravičenim zahtevam ugodilo. Dalje je naznanil, da se bodo vsled carjevega ukaza vsi ranjenci zdravili na državne stroške. — Splošno povdajajo listi, da so bila prvotna poročila o klanju in mrtvih močno pretirana. — Mnogo aretiranih je izpuščenih, med njimi tudi Maksim Gorki. — „Slovincu“ dopisnik iz Krakova je dokazoval v posebnem članku, da Rusija v celoti še ni godna za ustavo po vzorcu drugih velelevlasti.

V državnem zboru je odgovarjal baron Gautsch na interpelacijo kršč. socialcev radi napada na presv. evharistijo v „Alld. Tagblattu.“ Izjavil je, da

„Kaj pa imate za večerjo?“

„Nič, zdaj je že prepozno“, je dejal Tomaž, ko je pogledal na uro. „Moja žena ne kuri več, to bi se ne izplačalo.“

„Vino je izvrstno“, je nadaljeval neizprosni Slavomir. „Kako je to, da imate tako malo gostov?“

„E, veste kaj, če bi hotel na vsa vaša vprašanja odgovarjati, bi moral blebetati do jutri opoldne.“

„Oprostite“, ga je zbadal Slavomir, „če bi bil jaz na vašem mestu, bi bile vse te mize zasedene in še nekaj zob. Poizkusite, pripravite več večerje, vzemite si natakarja.“

„A, kaj še! Ali vam nisem že povedal, da se ne izplača? In jaz ne morem biti povsodi zraven, bolan sem, sline se mi cede.“

„Bržkone pijete vodo iz slabega vodnjaka?“

„O ne, vode pa že ne pijem nobene, le včasih pokusim kapljo vina“, se je lagal Tomaž, ki ga je vlekel vse božje popoldne.

„No, potem imate pa trakuljo!“

„Kaj?“ je ostrmel Tomaž.

„Trakuljo imate, trakuljo, pa nič drugega. Čebuljo jejte in česen, zakaj bi redili gada pod srcem? Trakulja je neznano

dolga žival in se naposled izredi kakor morska kača z devetimi glavami.“

Tomaž je snel čepico z glave in prisedel k učenemu Slavomiru. Hkrati pa so se odprla vrta in v sobo je planil Pavel.

„Ali ste vi krčmar?“ je vprašal Tomaža.

„Ne, krčmar je šel nočoj v gledališče.“

„Tako? Škoda! Rad bi videl to staro prismo!“

„Kaj ste rekli?“ je vprašal Tomaž že precej jezen.

„Rad bi videl originalnega kozla, ki bi rad vodil gostilnice brez osebjaj, brez razsvetljave, brez kuhinje. Ali imate dobro vino?“

Vsi smo mislili, da zdaj pa zdaj skoči Tomaž v Pavla. Toda nič hudega se ni pripetilo; Tomaž je odgovoril čisto prijazno: „Samo dobrega, gospod.“

„Vidite, stari bi bil zdijval na to vprašanje, vi pa ste pameten človek! Prinesite mi ga pol merice!“

Tomaž mu je prinesel pijačo, potem pa je stopil bliže k Slavomiru in uradnikom. Oprezno je pogledal k Pavlu, položil kazalec na čelo in nam zašepetal:

„Gospoda, temu revežu se meša. Naročil si ga je samo osminko!“

se je proti odgovornemu uredniku uvedlo kazensko zasledovanje. Na interpelacijo radi uporabe avstrijskega vojaštva pri volitvah na Ogrskem je odgovoril, da je vojaštvo zakonito upravičeno vzdržati red in varnost v državi. Stroške bo plačala Ogrska. Zbornica je razpravljala o podporah za po umah poškovane kraje. Poslanec dr. Žitnik je govoril o bedi na Kranjskem, kjer je bilo tudi mnogo nezgod, ter je predlagal primerno resolucijo. — Stavbišče za slovensko gimnazijo v Hudinji izven Celja je prodal dr. Dečko vladi proti volji vseh Slovincov. Dne 28. januarja se je vršil shod zaupnih mož v Celju, kjer se je povdajalo, da ni volja narodova, da bi bila slov. gimnazija zunaj Celja.

Združena opozicija bo imela v novem ogrskem parlamentu absolutno večino. Tisza je bil pri cesarju in je podal demisijo celega ogrskega ministristva. Vseh oči se obračajo sedaj na hrvaške odposlance, ki imajo položaj v rokah.

Stavka ob Ruhr se še nadaljuje. Vsled tega trpi, kakor se je sporočilo z Vestfalskega, tudi Slovinci, ki ne delajo bolj vsled strahu, kakor pa prostovoljno. Pruska vlada posreduje. Ministrski komisariji so se izjavili, da so pritožbe delavcev večinoma upravičene. — Družba sv. Mohorja je razposlala oklic, ki vabi vse Slovence k pristopu za l. 1905, z geslom: Mohorjevih udov število je verskega in slovenskega duha merilo! — Umrli je bivši trgovinski minister baron Di Pauli, eden najodločnejših katoliških mož v Avstriji. — Meseca maja bodo spustili v morje vojno ladjo „Admiral Spaun“. Oborožena bo s 55. topovi. — Španski kralj Alfonz XIII. se namerava poročiti z vojvodinjo Marijo Antonijo Meklenburško. Njena rodbina prihaja vsako leto na grad Vagensperk pri Litiji. Tudi letos je nevesta ravnokar prišla na Kranjsko. Bohinjska železnica bo odprta 15. okt. t. l. — Tudi po millem zimskem podnebnju svetovnoznana francoska Riviera je to zimo brez cvetja. Cvetlični nasadi so uničeni, vrtnice so izgubljene. Mraza je 10 stopinj pod ničlo. — Temelj za II. gimnazijo v Ljubljani začne kopati meseca marca. — Občinski svet Ljubljanski je v tajni seji sklenil, da se policijskega svetnika Podgorška upokoji in da se mu da pokojnina. Župan je ta sklep razveljavil. — Na Rakeku so orožniki vjeli dva mažarska roparja, ki sta nekega trgovca v železniškem vozu pri Brodu oropala za 4.600 gld. — 90 letnico svojega rojstva praznuje danes slavni hrvaški škof Josip Juraj Strossmayer. — Umrli je č. g. Janez Zelez-nikar, zlatomašnik v St. Vidu pri Brdu, na Raki je umrl župnik č. g. Dolinar.

V pojasnilo g. dr. Dečku.

Celjska „Domovina“ od 31. januarja prinaša neko od dr. Dečka podpisano pojasnilo. Če ga čitaš, ne veš, komu bi se bolj čudil, ali predrznosti, s katero ta „veljak“ zadevo celjske slovenske gimnazije bagatelizira, ali gluposti, s katero se zagovarja. Dr. Dečko ni letošnji zajec, da ne bi vedel, da hoče vlada celjsko slovensko gimnazijo uničiti. Uničila bi jo pa najlože, ko bi jo spravila na kraj, kjer bi ne mogla uspevati; kraja, kjer bi lahko uspevala, kakor pri Sv. Maksimilijanu, ni dovolila, in sicer pod ničevno pretvezo, da je nemški „Studentenheim“ preblizu. Vlada se je odločila za dr. Dečkov travnik v Spodnji Hudinji, in sicer radi tega, ker dobro ve, kakor vsak drugi, ki še ni zrel za sanatorij za umobolne, da tukaj ne more zavod uspevati. Vlada je pa tudi hotela avtoriteto katkega Slovence zase imeti, češ, če se bo kateri premetitvi zavoda na ta kraj upiral, lahko rečem: „Saj je dr. Dečko vedel, da bo to stavbišče za gimnazijo, in on se ni uprl, ampak narobe, še pomagal mi je, ker mi je prostor velikodušno prepustil. Dr. Dečko je vaš vodja, in on že ve, kaj je vam v prid.“ Vlada je tako računala, dr. Dečko pa je mislil, da se njegovim ukrepom glede slovenske celjske gimnazije ne bo upal nobeden upirati.

A zaračunila se je vlada in zaračunil se je dr. Dečko. Kakor en mož se je temu samovoljnemu postopanju dr. Dečka cela javnost uprla.

In sedaj k dr. Dečkovemu zagovoru. On piše: „Oglasili so se pa pri tem zboru glasovi, ali ne bi kazalo, da bi se toliko popustilo, da bi prišla gimnazija v okolico celjsko, prav tik mesta.“ Gospod doktor je tukaj le eno malenkost zamolčal, namreč to, da so se pogajanja vršila pod pogojema, da dobimo za ta slučaj celo gimnazijo in da bi bila res tik mesta. Dr. Dečkova pogodbena odgovorja niti nemu, niti drugemu pogoju. Odit bi morali brez višje gimnazije v pol ure oddaljeno Hudinjo. To stoji. Na dr. Dečkovem travniku bi ne uspevala niti višja, še mnogo manj pa nižja gimnazija; to je dr. Dečko tudi sedaj takoj uvidel, žalibog prepozno i za nas, i bržkone tudi zase. Res je, da vlada kupne pogodbe zaradi prostora pri Maksimilijanu ni odobrila. Kdo pa je temu kriv? Dr. Dečko sam, ki je okrog govoril, da hoče na tem prostoru sejmšče napraviti. Zato so se lahko Nemci prodaji uspešno uprli. Sploh pa dr. Dečko ni bil nikdar za to, da pride gimnazija k Maksimilijanu. On je že vedel, zakaj. Ko je dr. Dečko izvedel, da se vrše pogajanja radi premetitve gimnazije k Sv. Maksimilijanu — nota bene pod pogojem, da dobimo celo gimnazijo — si je mislil — in kdo bi se ne smejal tej ljubeznivi naivnosti? — Slovinci so že v Gaberjah; zakaj bi pa ne šli na moj travnik, ki je tudi v Gaberjah — to seveda dr. Dečko previdno zamolči, da je ta travnik četrt ure več oddaljen, kot prostor pri Maksimilijanu. — Slavlil se bom še pri poznih rodovih kot pristen rodoljub, ker sem velikodušno dovolil, da se sme gimnazija na mojem travniku zidati, posebno ker bi vlada igranje lahko dobila tudi kako drugo stavbišče.

Malenkost pa, da odidemo z nižjo gimnazijo iz mesta brez vsake kompenzacije, to malenkost bodo Slovinci tako spregledali. In ko bi že kdo ugovarjal, tega bom zaničeval, in kogar bom jaz zaničeval, ta bo ubit.“

A prišlo je drugače. In mi dr. Dečku v lice povemo, da je izdal naše interese: 1. Ker je privolil, da se umaknemo brez kompenzacije iz mesta; 2. ker je prodal svoj travnik za stavbišče, o katerem sedaj sam izprevidi, da je za stavbišče za gimnazijo popolnoma nesposoben. Sicer pa ko bi bil dr. Dečko le malo nežnočuten, lastnega travnika bi kot narodni voditelj ne smel vladi za stavbišče nikdar ponuditi, še manj pa prodati.

In sedaj pride najdebelejša trditev: Dr. Dečko namreč piše: „S tem, da sem svoj travnik v Spodnjem Hudinji prodal državi, niti sanjal (!) nisem, da bi s svojo pritrditvijo (sic!) storil kak naroden greh.“ Gosp. dr. Dečko se še gotovo spominja, kako prijazno je njega in Berkso sprejel dr. S., ko sta mu razodela svojo nakano, gimnazijo iz Celja premestiti. Ali mu ni rekel dr. S.: „Dečko, tebe bodo še pozni rodovi kleli, če boš spravil gimnazijo v Hudinjo.“ Ali ni slišal, kako odločno se je shod zaupnih mož v prisotnosti poslanca Robiča izrazil proti premetitvi zavoda iz mesta sploh, v Gaberje na Dečkov travnik pa še posebej, ker se nam ne dovoli cela gimnazija. Dalje, ali ni slišal pri vsaki posojilniški seji, da je Gaberje popolnoma izključeno kot kraj, kjer bi mogla uspevati slovenska gimnazija? In sedaj pride dr. Dečko in zatrjuje, da tega ni vedel! Kratko, kar dr. Dečko v „Domovini“ od 31. januarja piše, ga ne opravičuje, ampak še bolj pokopava.

Pismo s Carigrada.

Carigrad, 29. jan.

Brez dvoma se dogodi mnogo zanimivega v velikanskem mestu, kakor je Konstantinopol; a turške oblasti imajo tukajšnje časopise tako v škripcih, da se kaj zanimivega more zvedeti le iz ustnega sporočila. Tukajšnji listi, francoski, angleški, grški in turški n. pr. ne prinesejo niti polovico brzojavk iz rusko japonske vojske, nikdar pa nobene zanimive dnevnice. V bližini franciškanskega samostana v predmestju Pera so n. pr. zadnjič enkrat skoro do smrti pobili v nekem tepežu osem ljudi, a nobene črke o tem ne najdeš v časopisju. Bog varuj, da bi kdo zapisal stavek o kakem štrajku ali uporu. O žalostnih homatijah na Ruskem smo brali le v časopisih, ki prihajajo k nam iz Evrope potom evropskih poštah uradov, kjer jih nasilna turška cenzura ne more ugrabiti. Kakšne so turške razmere, spoznavamo tuji šele po lagoma. Nikjer se turška vlada ne čuti varno. Skrivne vohune in tajne policiste nastavlja vsakekrižem. Ko sem se nedavno peljal iz Marmorskega morja proti domu, sta se razgovarjala v velikem salonu dva Evropeca v laškem jeziku o rusko japonski vojski. Bilo je nazočih tudi 7 turških častnikov. Kaj se zgodi? Kakor bi jih gad pil, so vstali ostentativno, šli v drugi konec salona in opazovali z neko mržnjo in nevoljo imenovana dva sopotnika. Kaj jih je gnalo proč? Bili so se vohunov, ki bi jih takoj zatožili pri dvoru, češ, da so revolucionarji, če bi se vmešavali v take ali enake pogovore.

Kake grozovitosti se godé v sultanovi palači, o tem se tujcu še sanja ne! Na Prničevih otokih sem zadnjič obiskal starega patra, Belgijca po rodu. Bil je poprej v Carigradu dalj časa ter imel med civilisti mnogo prijateljev, — med drugimi tudi enega Francoza, ki je živel na dvoru. Pri-povedoval mu je, da vse, kar se bere po evropskih časopisih o turškem tiranstvu v sultanovi palači, še desetina tega ni, kar se ondi v resnici godi.

Pred dvema letoma je bila javna tajnost v Carigradu, tako mi je pravil prijatelj, da je sultanov najstarejši sin umrl nasilne smrti, ker je bil novoturškega, t. j. liberalnega duha in mišljenja. Pogostokrat izginjejo notranje dvorne straže in ni več ne duha ne sluha za njimi, in tudi nihče ne vpraša po njih, ker noče v krtovo deželo. Kak duh veje v in nad Carigradom, vedo dobro poslaniki, zato pa so vse poslaniške palače blizu ob morju, skoraj vse skupaj in pred nosom imajo za vse slučaje vojne ladje. Kdor le more, poskrbi, da ni turški podanik. Korporacije, razne družbe, šole, cerkve, samostani itd. so po večjem pod pokroviteljstvom te ali one evropske vele-vlasti. Kdor le more, kaže, da ima koga za hrtom.

Ni se čuditi, da ima n. pr. armenska župnijska cerkev sv. Trojice nad portalom velikansk avstrijski grb. —

Pred par leti so povabili nekega katoliškega duhovnika na dvor, ki vladi ni bil nič kaj všeč. Ko je domu prišel, je umrl. Na dvoru so mu servirali črno kavo. Da bi ga bili obducirali? Nikomur ni prišlo to

Dalje v I. prilogi.

v glavo. Menim, da bi bili tudi vsi zdržani, če bi se bila zahtevala obdukcija. Zdravniki so tudi prijatelji svojega življenja . . .

Boj za Adrijo.

Zofijski bolgarski list „Reformi“ pri- maša v zadnji številki, kakor pravi iz naj- boljšega vira, te-le zanimive podatke: Tur- ška vlada ni izvršila obljub, ki jih je dala gledé na zboljšanje javnih razmer v Make- doniji. Vsled tega sta Rusija in Avstrija iz- odčili Porti odločno pismo, ki v njem za- htevata, naj se brž stori, kar je zaostalega. Avstrijski poslanec v Carigradu je osebno še pristavil, da bi sicer avstro- ogrska es- kadra dobila povelje, naj zaplove proti al- banskemu obrežju. To ni bilo prazno žu- ganje. Vojno brodovje v Pulju je namreč res takoj dobilo povelje, naj se pripravi za odhod.

To je silno vznemirilo Italijo. Jadran- sko morje prisvaja sebi, Albanijo šteje zase; zato ji ne morejo biti všeč demonstracije avstrijskega brodovja ob albanskem obrežju. Nekaj italijanskih torpedovk so opazili ob tem času v puljski bližini; zvedelo se je tudi, da hočejo pripraviti tudi Italijani svojo eskadro, da z avstrijsko poplove preti Al- baniji.

Turki so se zadovoljno smejali in ča- kali. Tu sta vmes posegli francoska in an- gleška vlada. Izsilili sta še-le ti dve od Turkov, da so se udali zahtevam zlasti gledé na preosnovo žandarmerije.

Navidezno se je stvar plegla, toda v resnici traja napetost dalje. Boj za Jadran- sko morje se prej ali slej izvrši. Zavoljo tega je naša država z vojaštvom zastražila italijansko mejo in namerava nove utrdbe v Dalmaciji.

Čas odločitve se vedno bolj približuje. Prvo vlogo bo igrala v tem življenjskem boju naše države avstrijska raja — južni Slovani in pepelnika avstrijskih dežel — Dalmacija!

Kakšnega pomena bo v tem boju tuja, dahu in jeziku avstrijskega juga sovražna birokracija? Kakšne sado ve bo rodilo sto- letno teptanje?

Po volitvah na Ogrskem.

Tisza odhaja, ker so njegovi zvesti pri- staši, liberalci izgubili v ogrski zbornici ve- čino. Dosedanja manjšina se pa pripravlja, da nastopi vlado. V sredo, dne 1. t. m. je bil Tisza pri vladarju. Naznanil je, da od- stopi. Pri vladarju je bil eno uro in je od- potoval nato nazaj v Budimpešto. Tisza je svetoval vladarju, naj zasliši o položaju gro- fa Andrassyja, ki bo najbrže Tiszov na- slednik. Po dosedanjih volitvah imajo libe- ralci 155 (priporili 25, izgubili 88), dissi- denti 24 (priporili 8, izgubili 9), katoliška ljudska stranka 24 (priporila 8, izgubila 4). Banffjevci 13 (priporili 9, izgubili 2), neod- visna stranka (Košutovci) 166 (priporili 61, izgubili 11), Rumunci 6 (priporili 5, izgu- bili 1), Slovaki 1, Srbi 1, demokrati 2 in divjaki 6 poslancev. Grof Tisza je 1. t. m. govoril s somišljeniki. Rekel je, da bo mo- rala liberalna stranka čakati, kako se bo razvil položaj. Najboljše je, da prihodnja vlada ne bo izšla iz liberalne stranke. Ker so povzročili sedanjí položaj dessidenti in opozicija, so tudi dessidenti poklicani, da v zvezi z opozicijo sestavijo novo vlado. Ko- šut se pa pripravlja, da nastopi, ko bo ugoden čas, sam na krmilo nove vlade. V svojem glasilu je 1. t. m. ubral jako mile strune. Neodvisna stranka, je pisal, dobro ve, da ne more izvesti popolnoma svojega načrta. A vztraja pri njem in ga bo potom zakono- daje izvedla. Prvi korak je: gospodarska ločitev Ogrske, za katero je že potrebna ve- čina. Gledé zahtev v armadi je pa stranka voljna odnehati. Izvesti se pa mora volilna preosnova na širši podlagi in pobiran e dav- kov na progresiven način. Nekateri listi so menili, da se bo katol. ljudska stranka po končanih volitvah pridružila strankam, ki stoje na stališču nagodbenih določil iz l. 1867. A glasilo ogrske katoliške ljudske stranke „Alkotmany“ izjavlja, da se bo stranka držala pogodbenih določil, katera so sklenile pred volitvijo opozicionalne stranke odprava lex Daniel, ureditev razmerja v brezpravnem stanju, Tiszov odstop, pre- membo zborničnega poslovnika in volilnega reda. Po volitvah morajo stranke izvesti, za kar so se zavezale. A stranka se ne bo ni- kakor spojila z drugimi opozicionalnimi strankami. Zveza z liberalno stranko je ne- mogoča. Stranki lačijo načela in Tisza je zasledoval člane katoliške ljudske stranke. Stranka zavzema stališče, da se bodo mo- rali izpremeniti cerkveno politični zakoni, dasi sedaj to vprašanje ni na dnevnem redu. Katoliška ljudska stranka bo izvrševala svojo dolžnost v naučnih in socialnih vpra- šanjih in bo strogo nadzorovala imenovanje cerkvenih dostojanstvenikov. Grof Tisza je

imel 2. t. m. v liberalnem klubu govor, v katerem je naglašal, da se mora liberalna stranka združiti z vsemi strankami, ki stoje na stališču nagodbe iz l. 1867. Med budim- peštanskimi opozicionalci se trdi, da bo prihodnje ogrsko ministrstvo takole sestav- ljeno: grof Andrassy ministrski predsednik, Košut trgovino, Wekerle finance, Banffy no- tranje zadeve, Hodossy pravosodje, grof Zichy minister a latere.

Pri cesarju je bil včeraj ob 1. uri po- poldne grof Andrassy. Zasišanje je trajalo eno uro. Vladar je grofu Andrassyju naročil, naj stopi v dotiko z voditelji raznih strank. O uspehu teh pogajanj bo grof Andrassy po- rečal vladarju čez nekaj dni. Formelno vladar grofu Andrassyju še ni naročil sestave novega ministrstva. Listi poročajo, da je grof Andrassy svetoval vladarju, naj zasliši o položaju Košuta, a vladar se še ni odločil.

Izprememba obrtnega reda.

Vlada je predložila državnemu zboru zakonski načrt o izpremembi in spopolnitvi obrtnega zakona. Vlada je predložila za- konski načrt brez vsakega poročila. Izpre- minjajo se določila obrtnega reda iz 20. decembra 1859. Glavne izpremembe so sle- deče: Obrtni list lahko izroče tvrdkam, ki morajo protokolirati svoje podjetje, tudi preje, kakor se izvrši vpis. Zakonito se do- loči učna doba za rokodelce od 2 do 4 let; predno kdo postane mojster, mora biti dve leti pomočnik. Namesto učnega pisma in učnega izpričevala bo veljavno izpričevalo o z uspehom obiskane obrtne šole. Uporabo pri obrtu med vojaško službo, seveda po končani učni dobi, se računa med čas dela kot obrtni pomočnik. Pri javnih trgovskih družbah, ki naznanijo izvršitev kakega ro- kodelskega obrta, mora imeti vsaj en dru- žabnik izpričevalo usposobljenosti. Za kon- cesionirani obrti bosta proglašeni obrtno posredovanje služb in trgovina na drobno v zaprtih steklenicah, ki ne merijo 10 litrov. Pri podelitvi koncesioniranih obrti, kjer pridejo v poštev krajevne razmere, morajo oblasti zaslišati tudi mnenje dotične občine. Nova določila so tudi v oddelku o vsebini obrtnih pravic. Lastniki trgovin ne bodo smeli izdelovati ali prenašati obrtnih iz- delkov. Upravičeni se pa pri naročilih blaga vzeti mero izvzemši obleke in črevljev. Na- ročeno blago pa morajo izdelati upravičeni izdelovaltelji. Popolnoma na novo bo urejeno vprašanje o vajencih. Prepovedalo se bo imeti vajence mojstrom zaradi surovega za- nemarjanja dolžnosti in če se bo pri iz- kušnji vajencev pokazalo, da je mojster vzrok neuspeha ter pri prestopkih zakonitih določil o delavsko šolskem obisku. Učno pogodbo se bo moralo skleniti tekom štirih tednov po vajencem vstopu v učno raz- merje. Izpremenila se bodo tudi določila o izkušnjah vajencev. Malone popolnoma so izpremenjena določila o obrtnih zadrugah. Tudi lastniki obrtov na tovarniški način bodo lahko postali člani obrtnih zadrug. Zadruga dōbe več novih pravic. Določale bodo, kdaj se prične ali konča delo, o času in načinu plače pomočnim delavcem in o odpovedi dela. Taki sklepi bodo veljavni, ako bodo sprejeti na shodu zadrug v spo- razumu s pomočniškim zborom, v obeh korporacijah z dvetretjinsko večino. Zadruga bodo tudi lahko prisilile svoje člane, da se bodo zavarovali za bolniško podporo. Za- varovanje le za zdravniško pomoč ne bo dovoljeno. Natančno je določeno posredo- vanje služb. Posredovanje služb bo nadzo- roval odsek, v katerem bo enako število pomočnikov in mojstrov. Zadruga enega, ali več političnih okrajev bodo lahko ustano- vile zveze. Kazni pri prestopkih obrtnega reda bodo znatno poostrene. Denarne kazni pri prestopkih obrtnega reda se bodo zvi- šale od 800 na 2000 kron ali zapor od treh na šest mesecev. Uveljavljen bo zakon po šestih mescih, ko bo proglašen, določila o izkušnjah obrtnih vajencev pa po preteku enega leta.

Posvetovanje deželnih od- borov.

Dne 16. t. m. bo posvetovanje zastop- nikov deželnih odborov na Dunaju. Vlada je naprošena, da se udeleži posvetovanja po svojem zastopniku. Namen posvetovanja je skupno postopanje za ureditev deželnih fi- nanc. Vlada bo naprošena, da prepusti nekaj davkov deželam.

Novi hrvaški ban.

Zagreb, 3. febr. V kratkem priča- kujejo, da bo imenovan nadžupan Milutin pl. Kukuljević za hrvaškega bana. Sedani ban grof Pejacević namerava namreč zaradi bolehnosti odstopiti.

Trgovinske pogodbe v nem- škem državnem zboru.

V nem. drž. zboru je 1. t. m. Posadowsky predložil trgovinske pogodbe z Italijo, Bel- gijo, Rusijo, Rumunijo, Švico, Srbijo in z Avstro Ogrsko. V svojem govoru je nagla- šal, da sta industrija in trgovina v zadnjih

desetletjih na Nemškem jako napredovali. Z novimi trgovinskimi pogodbami začetkom 9 desetletja preteklega stoletja se je omo- gočilo, da se je prodalo preveč izdelano blago. Od l. 1900 nadalje pa zastaja na- predek. Vsled teh trgovinskih pogodb je pa izgubilo domače poljedeljstvo precej varstva in so padale cene žitu. Nemčija ni samo industrialna, marveč industrialna in poljedeljska država. Vzdrževanje premož- nega kmečkega stanu zahteva državna ko- rist. Zato so se zvišale carinske postavke v prilog kmečkega stanu, ki je bil okraj- šan pri sklepanju zadnjih trgovinskih po- godb in je zato težko trpel. Z veliko te- žavo smo sklenili trgovinski pogodbi z Ru- sijo in z Avstro-Ogrsko. Več nismo mogli doseči. Nove trgovinske pogodbe bodo uve- ljavljene 15. februarja 1906. Med tem časom se trgovina in obrt lahko živita v nove razmere. Dosegli smo, kar je bilo v sedanjem položaju doseči mogoče. Če bi ne bili sklenili pogodb, bi bilo prišlo do ca- rinske vojske, v kateri bi bile lahko prišlo do gospodarske zveze drugih držav proti Nemčiji.

Khuen-Hedervary.

O ministru Khuen - Hedervaryju, hrva- škem banu neprijetnega spomina, tudi Ma- žari niso najboljšega mnenja. Ko je prišel v peštanski „Narodni kazino“, je ravno sku- pina članov govorila o politiki. Grof Janoš Hadik je glasno zaklical Khuen: „Doka- zano je, da se na Ogrskem ne da vladati po hrvaškem na- činu. Volitve so naredile ko- nec hrvaškemu zistemu“. Grof Khuen-Hedervary ni izpregovoril besede, in je odšel. — Dissidenti so ogorčeni nanj, ker pripisujejo njemu glavno krivdo za Tiszova dejanja.

Društvo peterburških tovar- narjev in delavci.

Peterburg, 1. febr. „Društvo pe- terburških tovarnarjev“ je izjavilo z ozirom na zadnjo stavko: 1. razpravljati nečje o delavskih zahtevah glede šurnega delavnika, udeležbe delavcev pri določitvi plač in od- pravljnja kaznij, če delavec zamudi delo ali če stavka. Te zahteve se bodo predložile fi- nančnemu ministru. 2. Glede drugih zahtev se bodo pogajali, ko prično delavci zopet delati. 3. Z ozirom na to, da delavsko gi- banje ni bilo povzročeno vsled gospodarskih vzrokov, se delavci zaradi zamude dela ne bodo kaznovali. Ne bodo poizvedovali po voditeljih vstaje in jih tudi ne bodo kazno- vali. Prirede se zbirke za 22. januarja oško- dovane delavske družine. Za čas stavke de- lavcem ne bodo plačali zaslužka, pač pa dōbe potrebni delavci podporo, katere jim ne bo treba povrniti.

Nova italijanska vojaška predloga

bo, kakor poroča „Berl. Tageblatt“ predlo- žena italijanski zbornici. Stroški za italijan- sko vojaštvo se bodo vsled nove predloge zvišali za 60 milijonov.

Uprava neizpolnjenih škofij- skih mest na Francoskem.

Pariz, 3. febr. Radikalni poslanec Morlet namerava danes interperirati vlado, kako se bo zagotovila uprava izpraznjenih škofijskih mest. Morlet hoče povzročiti, da se vlada določno izjavi, kako namerava iz- vesti ločitev cerkve od države.

Boj ob črnogorski meji.

Zader, 3. febr. Iz Kotora poročajo, da so se dne 31. m. mes. spopadli ob meji avstrijski finančni stražniki in pa Črnogorci, ki so nameravali vtihočiti vole. — Ko je došlo finančnim stražnikom na pomoč vo- jaštvo, so črnogorski tihotapci pobegnili. En finančni stražnik je bil ranjen s kamnom.

Pariz v temi?

Pariz, 3. febr. Delavci elektrarne „Edison“, ki razsvetljuje večino Pariza, so sklenili, da prično stavkati.

Pariz, 3. febr. Stavka delavcev v elektrarnah se je pričela. Policija strogo pazi, da bi stavkajoči ne porezali električnih žic.

Proračun Rusije za l. 1905.

Proračun je sledeči: Redni dohodki 1.977.045.018 rubljev; izvanredni 17.388.638 rubljev; redni stroški 1.916.065.570 rubljev; izvanredni 78.568.685 rubljev. Finančni mi- nister izjavlja, da ta situacija ne more zmanj- šati zaupanja in kredita Rusije in jo prej nego drugo še utrdi. V 11. mesecih po za- četku vojne obdržal je državni zistem ab- solutno trdnost in vrednost rublja se ni menjavala vsled emisije bonov zaklada 5% na tujem. Rezerva v zlatu dvignila se je od 1.058.000.000 koncem l. 1903. na 1.237.000.000 julija 1904. To zadnje število se ni zmanj- šalo do 24. decembra 1904. Ta situacija re- zerve zlata je ugodno znamenje.

V l. 1904. pridelalo se je žita 725 000 000 pudov, to je 6-4 odstotkov manj, nego v l. 1902. Vpliv vojne je bil najbolj občutljiv za produkcije onih stvari, katere rabijo bo- gati sloji. Ta produkcija je zelo padla. Za- menjava blaga Rusije z drugimi državami dosegla je 1.315.000.000 rubljev. Naglaša se, da ni bilo znatnih variacij ne v bilanci države, ne v ekonomičnem položaju; z ozi- rom na ekonomični položaj, je to zadovoljiv dokaz, kako malo je vplivala vojna v prvem letu na blagostanje Rusije.

Tibet.

Londona vlada priobčuje „modro knjigo“, iz katere je razvidno, da je naložil polkovnik Younghousband v sporazumu z indijsko vlado Tibetu pogoje, ki so taki, kakor da bi Angleška posedla del Tibeta. Zahteval je namreč odškodnino, ki naj se plača v 75letnih obrokih; med tem časom naj pa ima Anglija zasedene doline Cumbi. Vkljub ugovoru londonske vlade je vztrajal pri svojih zahtevah, ki jih je pa vlada v Londonu zavrgla, ker je lord Lansdowne izjavil Rusiji, da Anglija ne misli niti anek- tirati tibetskega ozemlja, niti napraviti protektorata, niti se vmešavati v zadeve de- že, dokler se bodo vzdržale vmešavanja tudi druge države.

Idrijske novice.

i Demonštracija je bila v torek ob 6. uri zvečer. Zadnjo soboto so imeli zastopniki III razreda in 3 virilisti posve- tovanje, kaj storiti, da bo končno redno po- slovanje v občini. Zahtevali so v ta namen občinsko sejo v torek, 31. januarja, kjer bi se bilo razpravljalo o računih preteklih let, ki so bili sicer od liberalne večine odob- reni, a bi skoro gotovo ne bili niti od li- beralcev potrjeni, ako bi bile posameznosti že preje natančneje znane. Devet odbor- nikov je zahtevalo sejo, torej postavno za- dosti, a niso bili v očeh Šepetavca toliko vredni, da bi bil vsaj pismeno odgovoril, da ne bo seje, ter navedel vzroke, zakaj je noče sklicati. Ljudstva se je nabralo mnogo, ker se je splošno pričakovalo seje, pri ka- teri bi bila galerija natlačeno polna. Prebi- valstvo je namreč pričakovalo, da bo bivši župan Lapajne pri tej seji odgovarjal kriti- kom njegovih računov, zlasti v „Slovencu“, kojega tako sovraži, da ga ne privešči niti svojim prijateljem, ki so ga morali njemu na ljubo pred leti izključiti iz delavskega „bralnega“ društva, sedaj pa iz „narodne“ čitalnice. A ni bilo seje, ker jo je Dragotin že v torek zjutraj s poštnim vozom iz Idrije odkuril, župan Šepetavec se je pa šel v to- rek popoldne drsat na led. Ko je zbrana množica pred občinsko hišo videla, da ne bo nič, pričela je ironično klicati: „Živio liberalci!“, na to pa je okoli 300 ljudi od- korakalo po mestu do Šepetavčevega doma, kjer so se ponavljali isti vsikliki, nazadnje pa so zapeli še neko delavsko pesem. Mno- žica se je nato mirno razšla. — Ali bo pa vedno tako, če bo ljudstvo še nadalje pre- zirano?

i Odgovoril je vendar Šepetavec odbornikom, ki so zahtevali sejo. Moramo popraviti. Odgovoril je ne le pismeno, am- pak celo tiskano — v „Narodu“. Pa kako! Naravnost ostudno je, kako neki gotovi oproda županov psuje odbornike, ki so za- htevali sejo, v „Slov. Narodu“ dne 30. ja- nuarja. Sploh naj odborniki poučijo tajnika Julčeta, ako res on piše, da mož živi od ob čine, zato pa naj občinski odbor pu- sti lepo pri miru. Eno službo je že pustil, dobre vé, zakaj, iz zastopnikov ljudstva se tudi ne bo norčeval.

i „Slov. Narod“ je obljubil od- govor na „Slovenčev“ kritiko računov. Mesto odgovora sedaj psuje one, ki so spravl- ljali resnico na dan. Živio „Narod“! Saj drugega tako ne zna.

i Računski zaključek za leto 1905 je tudi precej zanimiv. Za danes ome- njamo samo tele:

1 Treo v Ljubljani je dobil še 35.652 K 3 h, v lanskem računu pa med pasivi niti omenjena ni bila ta svota.

2. Istemu Treotu je plačala občina 1076 K 89 h o b r e s t i, ker niso plačali pravočasno.

3. V lanskem računu je stalo, da ima občina dolga pri idrijski hranilnici 293.000 K. Določilo se je, da se vzame pri ljubljanski mestni hranilnici posojilo ter se izplača idrijsko. Vzelo se je, in sicer 35.000 k r o n.

i Liberalna doslednost. Ko- likokrat smo pisali in grajali svoj čas, da županstvo vabi k občinskim sejam S. Ko- geja, ki ni imel pravice! Župan in njegov po lastni domišljiji vsemogočni tajnik sta bila gluha. Kako pa sedaj ista dva moža ropotata radi Kristana! Plačuje se vama, kakor sta posojala.

Novice iz Kranja.

k „Lumpacij Vagabund“. To je bila prava predpuštna „šumunga“! Občinstva, ki bi se rado nasmejalo, dvorana polna do zadnjega kotička, tako da jih je moralo mnogo oditi, ker niso dobili prostora. Kdo pač ne čuti v sebi potrebe, da se v naših resnih časih vsaj enkrat na leto pošteno nasmeje? Saj je pa tudi bila vredna smeha ta zanikrna trojica: poskočni krojač, izgubljeni zvezdogled - črevljar in otožni zaljubljeni mizar. Krojača je igral dovršeno — o tem smo bili vsi edini — g. P.; originalna in že sama ob sebi smešna je bila njegova maska. S finim čustvom in prijetnim svojim tenorjem nam je zapel O. Zupaničovo „Zlato ptičko“, nič manj pa niso ugajali njegovi kupleti, ki so zadeli naše razmere do pike. Ravnotako na svojem mestu je bil črevljar — Kveder, ki je tako temeljito preštudiral ves planetni zistem. Ce je njega, ki je letal tako visoko, dobil v oblast alkoholov duh Lumpacij, kaj moremo za to? Iz svoje sicer pasivne vloge je ustvaril mizar Limež pristen tip izgubljene duše, ki jo reši zakonski jarem. Druge vloge so postranske, vendar so pa bile vse — zlasti tudi ženske — jako dobro zastavljene. Lepo zasnovan je bil popolnoma prenavarjeni prolog. Tudi glede scenerije, ki zahteva precizna dela, nimamo ničesar oporekati. Kratko: bil je to večer, s katerim so bili gledavci zadovoljni, lahko pa tudi — društvo „Kranj.“

k Ponavljal se bo Lumpacij Vagabund ob znižanih cenah v nedeljo 5. februarja. Začetek točno ob sedmi uri zvečer. Sedeže bo dobili kakor zadnjič že naprej pri gg. Windischerju in Likozarju.

k Veteranska predpuštna veselica zadnje sredo je bila jako živahna. Obširni prostori v prvem nadstropju „Nove pošte“ so bili polni korenjaških vajakov, videli pa smo tudi mnogo družega odličnega občinstva. Veteransko društvo, ki šteje sedaj že nad šestdeset rednih članov, se jako lepo razvija; tudi socialno je važno delovanje društva, ker podpira revnejše člane, če so bolni.

k Iz obrtnih krogov smo prejeli tale dopis: O kranjski bolniški blaginji se je že mnogo pisalo, z asti o vzornem njenem uradniku. Pri zadnjih volitvah je, kakor znano, velmož, kapitalist g. Vinko Majdič najel na videz celo trumo delavcev, ki so samo postopali in nič delali, samo da si je zagotovil izvolitev svojega ljubljence. Ker bi se pa vendarle pri novih volitvah utegnili zgoditi, da bi prehitro odklenali njihovemu gospodarstvu, je sklenil odbor, v katerem so edino Pirčevi najožji pristaši, da podaljša volivno dobo na štiri leta. In ta odbor deluje tako vzorno, da je imel, kakor vemo pozitivno, tekmo dveh let cele 3 — reci tri — seje. Nadziralni odbor v tej dobi ni še niti enkrat pregledal knjig in o tem poročal odboru ali pristojni oblasti. Zato pa g. uradnik posluje, če ima ravno čas, popolnoma samovoljno; da, zgodi se še, da izplačuje — trpinom — njegova milostiva. Zadnji čas je že, da se stopi temu gospodu na prste! Naj zve, da mu dajejo kruh delavci in delodajavci, ne pa Ciril Pirč ali Vinko Majdič!

k Strokovno društvo strojarskih delavcev tovarne g. Pollaka bo imelo predpušno veselico v nedeljo, 12. februarja na „Novi pošti.“

k Z Gaberščekom „Vodnikom“ se je „Gorenjec“, ki ga je priložil svojim naročnikom, pravzaprav blamiral. „Vodnik“ je, kakor smo se prepričali, gledé Kranja netočen in nezanesljiv.

k Inkvizicija v Kranju ali — kateheti pod tajnim nadzorstvom. Combv zistem ovaduštva je začel cvesti tudi po Kranju. Iz zadnjega „Gorenjca“ smo namreč zvedeli, da kateheta v Kranju nimata pravice, opominjati otroke da bi obiskovali skupno službo božjo in pisali kratko vsebino pridig. Interesirali smo se za stvar in zvedeli, da je Ciril Pirč po krajnem šolskem svetu tožil kateheta, da silita otroke tudi k rožnemu vencu, pri katerem so pridige! Okrajni šolski svet bi bil lahko poprašal šolski vodstvi in se prepričal, ali je to res. Ker pa verjame — oziroma mora verjeti — Cirilu več kakor vodstvom, je poslal celo stvar deželnemu šolskemu svetu. Ta je odločil, da kateheti nimajo pravice, opominjati otroke, naj hodijo skupno k službi božji in celo ukazal vodstvu dežliške šole, naj pazi, da se od strani katehetov ne vrši noben „Zwang“. Vsiljuje se nam vprašanje: ali je en sam človek že krajni in okrajni šolski svet, vsi drugi člani pa kimovci, ki mu vsako, še tako debelo, verjamejo? Zakaj ni še v Kranju, kakor po drugih mestih, vpeljana šolarska maša pod nadzorstvom učnih moči? Ali ne daje za to gimnazija najboljši zgled?

k Še en slučaj ovaduštva se nam obeta. Vseučiliško izobražen človek hujša zahrbito proti ravno tako akademsko izobraženemu možu, ker mu ta zaradi svojega prepričanja leži v želodcu. Ko bo stvar dejstvo, bomo mu brezobzirno potegnili krinko raz obraz — denunciantu.

k Akademija v Kranju. In vsedel se je mož in napisal na belo polo imen navdušenih mož in žena celo vrsto to opomnjo, so li Kranjci — kakor je on namignil v „Gorenjcu“ — vredni poljudnih predavanj. Žalosten in otožen pa je postal njegov obraz, ko so rekli vsi — razven mnogobrojnih članov dveh liberalnih družin in dveh učenih mož — da ne.

Jeseniške novice.

Romana fides — nulla fides.

V odgovor na članek s tem naslovom v „Slov. Narodu“ 28. jan. 1905 objavim pismo, ki sem ga pisal glede kompromisa med slovenskima strankama na Jesenicah g. juristu Chamu, ki je delal za kompromis. Pismo se glasi: Blagorodni g. Cham! Na Vaše cenjeno pismo takoj odgovorim. Premišljal sem vso stvar, o kateri smo se razgovarjali v tork. Rezultat tega premišljevanja je ta: 1. Dokler obstoji slovensko-nemška zveza, sploh še v pogajanje ne moremo stopiti z napredno narodno stranko. Pretrga naj se javno ta zveza odpove vsaka gmotna in duševna pomoč glasilu slovensko-nemške zveze, „Sl. Narodu“, potem šele se more začeti pogajanje. 2. Pogajanje se mora začeti med voditelji obeh slovenskih strank in ti stopijo v zvezo s strankama na Jesenicah. 3. Glede lista „Slovenska“ (sedaj Jeseniška) straža ne moremo obljubiti podpore, dokler se prvi dve točki ugodno ne uravnata. Dotlej bomo mi delovali za narodno stvar na Jesenicah po svoje, narodno-napredna stranka naj pa po svoje. 4. Glede volitev bomo mi delovali z vsemi silami, da Jesenice ostanejo slovenske. Če nas narodno-napredna stranka podpira, dobro, če ne, mi vse eno ne bomo potegnili z Nemci nikoli. Z vsem spoštovanjem Janez Zabukovec, župnik. Jesenice, 20. oktobra 1904. Res je prišlo pozneje do sestanka z možmi liberalne stranke, a do kompromisa ni prišlo. Torej, kar sedaj „Sl. Narod“ vpije, da sem prelomil moško besedo in spravo kršil, je zgolj humbug. Do kompromisa zato ni prišlo, ker se je pokazalo, da ga hoče liberalna stranka izrabiti v svoje strankarke namene, da bi lažje širila liberalizem na Jesenicah. Odklonil sem ga na svoje odgovornost, nihče me ni pooblastil, kako naj ravnam v ti zadevi. Vsa reč je bila tajna. Izdal jo je „Narod“. Več odgovarjati se mi ne zdi vredno. — Župnik Janez Zabukovec.

Umrli je Valentin Tratnik, stari gospodar pri Markotu na Savi. Pogreb je bil na Svečnico pop.

Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda se vsled pogreba ni mogel vršiti, zato je prestavljen na nedeljo, 12. febr. ob 4. pop.

Velikansk železen most na Savi čez cesto, tovarniške rake in Savo so začeli za novo železniško delati ta teden.

V predoru na Hrušici so na mestu, kjer se je zgodila znana nesreča na koncu rova, napravili zid, da ne more smrdljiva žvepljena voda vun pritekati. Od kranjske strani sedaj delajo kompade, oboke v predoru, naprej kopljejo samo od koroške strani.

Kdor hoče postati filozof, naj postane liberelec in na vse pretege zabavljač — farje. „Narodu“ je namreč vsak liberelec filozof, klerikalec pa analfabet, ki še brati in pisati ne zna.

Jeseniški analfabeti berejo vsako nedelje 200 „Slovenec“, jeseniški filozofi pa 20 „Narodov“, torej so analfabeti ravno desetkrat bolj učeni, kakor filozofi.

Običajno predavanje priredi v nedeljo, 5. t. m. del strokovno društvo na Savi v gostilni pri „Jelenu“. Predaval bo g. dr. L. M. pe iz Ljubljane. Predavanje bo velezanimivo za tovarniške delavce. Pridite polnoštevilno.

Liberalna stranka na Jesenicah je razkrinkana. Jesenici, le poslušajte Chame, Fabince, Hummerje, ti vam bodo prinesli zlato dobo, ti vas bodo osrečili! Ali ni prav, da se ni izročila usoda Jesenic tem možem? Tudi brez teh in takih mož Jesenici lahko složno živijo, kakor so prej, ko Fabince in Hummerja še ni bilo na Jesenicah. Vsi trezni možje preko liberalcev lahko složno nastopijo pri prihodnjih volitvah in dejansko pokažejo, da jim narodnost ni krinka za sebične namene. — Pod krinko narodnosti hoče liberalna slovenska stranka doseči, da bi postale Jesenice liberalne. Zato se je ustanovil „Sokol“, zato se je ustanovila „Jeseniška straža“, zato „Akademija“ hodi predavati na Jesenice, zato se prirejuje veselice tendencioznega značaja. — Razdor mora biti na Jesenicah, pravijo ti možje. Prav, duhovi naj se ločijo! Naj vsi vedo, kdo je grobokop srečne narodovne Jesenice! Kadar bodo ti grobokopi zlato gradove obetali, kadar bodo s sladkimi besedami okoli Jesenicanov hodili in se pridušali, da delajo samo iz ljubezni za mili

narod slovenski, tedaj naj dobe v zobe odgovor: Liberalci nobene vere!

Telegram. Nepopisno razburjenje in ogorčenje med tukajšnjim delavstvom! So botni „Narod“ prinesel senzacionalno razkrinkanje o zvezi dr. Kreka in klerikalne stranke z Luckmannom. — „Narod“ je s to raco neizmerno pridobil na zaupanju.

Kar deset sežnjev „Sloven. Naroda“ so naročili nekateri delavci, da bodo — z njim kurili. Kakšen odgovor je dalo uredništvo „Slov. Naroda“ na ono naročilo, še nismo zvedeli.

Dr. Krek in Luckmann, to je najnovejša rana na telesu slovenskega ljudstva. „Slov. Narod“ jo bo s svojim izdajstvom ozdravil.

Rusko-japonsko vojsko s porazom Rusov so hoteli nekateri tukajšnji nemški gospodinci na Svečnico popoldne prirediti na drsališču. Pa je zašumelo po jesenicah, grozilna pisma so prišla na japonske generale, orožništvo je bilo alarmirano, ogromno število ljudstva se je zbralo na bojišču — in vojske ni bilo, pač pa zelo animirano drsanje po ledu med sviranjem tovarniške godbe.

Hranilnica in posojilnica na Jesenicah bo imela v nedeljo, 12. t. m. svoj redni občni zbor v svojih uradnih prostorih. Ker bo to zborovanje zelo zanimivo in bo poročal tudi g. revizor iz Ljubljane, že danes opozarjamo vse člane in prijatelje zadruga, naj se v obilnem številu udeleže tega zbora.

Liberalci in učiteljstvo.

Iz Idrije, 2. febr.

Zadnja številka „Učit. Tovarisa“ piše o idrijski ljudski šoli in o plači njenega učiteljstva. Po njegovem mnenju je govor idrijskega poslance o zboljšanju plače zaviral delovanje deželnega zbora in posredno tudi regulacijo plač kranjskega učiteljstva. Mi pa trdimo, da so zboljšanje gmotnega stanu zavirali nemški grofje in da je pri isti priliki slovenska naprednost dobila zausnico, kakor ne še dosedaj. Oboje hočemo dokazati.

Glasevalo se je za predlog, naj erar izboljša gmotno stanje idrijskemu učiteljstvu. Vzdignili so se katoliško-narodni poslanci in tudi dr. Ferjancič. Ker takrat ni bilo nekaterih poslancev v zbornici, izjavil je deželni glavar, da je predlog sprejet. A ugovori so se čuli in se je še enkrat glasovalo, in takrat je došla nemška komanda dr. Ferjanciču: „Sitzen, sitzen!“ Uklonil se je, pri drugem glasovanju je predlog padel, ker je dr. Ferjancič obsedel. Zakaj so mu nemški grofje klicali: „Sitzen!“ Ne zato, ker so sklenili, proti vsakemu predlogu katoliško-narodne stranke glasovati, temveč, ker so vedeli, da bo naklada velike posestnike najbolj zadel. Ako se idrijskemu učiteljstvu izboljša, bode raditega tudi kranjsko tirjalo povišanje plače. Dr. Ferjancič je vendar načelnik kluba naprednjakov, torej je vedel, kako naj glasuje, a moral se je udati terorizmu zaveznikov.

Kako daleč sega slovenska naprednost, vidimo takoj. Govorimo z učiteljstvom in vzemimo primeri iz šole! Novodošle v prvi razred se najprvo uči dostojno vesti v šolski sobi. „Kedar te pokličem in s teboj govorim, vstani, in kedar neham, se vsedi!“ tako nekako se dresira začetnike. Vstani! je komanda in učenec se zravna v klopi; vsedi se! se veleva in za polovico ga zmanjka.

Na to dresuro smo se spomnili, videč oni prizor, ko mora voditelj kranjskih naprednjakov proti svojemu prepričanju se uvesti na nemško komando. On že stoji, že glasuje z „da“, a dvakratni komando „sitzen, sitzen!“ ga primora, da sede.

In vendar je dr. Ferjancič sodnijski nadsvetnik, torej mož, ki zavzema precejšnjo čast in stopinjo v javnosti, on je voditelj slovenske napredne stranke. In on nima svoje volje in prepričanja; kakor se zljubi nemški gospodi, tako se mora ukloniti. Ako je že voditelj tako odvisen, kaj šele tovariši, kaj ves klub ali vsa naprednost? Zares tako se ni spozabil še noben slovanski rod, da bi tako duševno roboval svojim nasprotnikom, kakor so ravno takrat pokazali slovenski naprednjaki.

In „Učit. Tovarish“ ravno sebe bije, ko se sklicuje na prizore, v katerih se je tako markantno pokazala odvisnost slovenskih naprednjakov.

Mi smo napredni, sovražniki klerikalizma, se košati, a če naprednost v tem obstoji, da 5 odstotkov Nemcev komandira 95 odstotkom Slovencev, je to res naprednost, da se Bogu usmili. Majka Slavija gotovo zakrije svoj obraz, ker je prežalostna takih svojih sinov.

Iz slovanskega sveta.

sl Miklawa Andricki. Za duševno življenje lužiških Srbov, tega ostanka polabskih Slovanov, velike zasluge i ajo katoliški duhovniki. Vsak lužiški katoliški duhovnik je vnet rodoljub. Zadnja številka

lužiško srbskega leposlovnega lista „Lužica“ prinaša podoba in življenjepis enega izmed najmlajših lužiških rodoljubov Miklawa Andrickega. Le ta duhovnik, kakor vsi katoliški lužiško srbski bogoslovci je študiral gimnazijo in bogoslovje v Pragi, kjer je rad občeval s češkimi bogoslovci in se je navduševal za češko-lužiško vzajemnost. Za mašnika je bil posvečen l. 1895. v Budišinu; od tistega časa pa marljivo deluje v svoji Lužici ne le kot dober dušni pastir, ampak tudi kot pisatelj, urednik in vnet rodoljub. Njegova delavnost je velika. M. Andricki zna poleg svojega materinskega jezika in navadne nemščine skoraj vse slovanske jezike, zlasti prav dobro zna češki jezik. Njegovo častnikarsko pero odlikuje se po svoji spretnosti, lepem zlogu in čistemu lužiško srbskem jeziku. Andricki veliko prevaja iz slovanskih jezikov v svoj materinski jezik. Zelimu malemu narodu lužiško-srbskemu več takih mož, kakor je M. Andricki.

sl Radikalna mati. Kakor poljski list „Wieniec Pszczółka“ piše, hakatištni listi poročajo: Pred kratkim je stala pred glivicko sodnijo neka Poljakinja Ocikova iz Vojtovi s hčerko kot priča. Hčerka je hotela pričati v nemškem jeziku, ali njena mati tega ni dovolila, češ, da mora govoriti poljski, ker za Poljakinjo govoriti v nemškem jeziku je greh. Sodišče je v tem uvidelo „nespodobno obnašanje pred sodnijo“ in je obsodilo Ocikovo na eden dan „v luknjo“.

Slovenci na Dunaju.

Predstava „Rokovnjačev“. Slovensko katoliško izobraževalno društvo „Straža“ bo spravilo na Dunaju na oder „Rokovnjačev“. Predstava se vrši 12. februarja t. l. v „Češkem Narodnem Domu“ v XV. okraju, Turnergasse št. 9. Začetek ob 6. uri zvečer. — Zelo smo se razveselili, ko smo izvedeli to zanimivo novico! V igri bodo nastopali skupno člani „Danice“ in „Straže“, gledali bomo torej slovensko dijaško predstavo na Dunaju.

Nemška liberalna dijaška društva na Dunaju priredijo navadno vsako leto enkrat dijaško predstavo v jubilejnih gledališču. Večkrat se je izrazila želja, naj bi tudi nemška katoliška akademična društva na Dunaju nastopila z dramatično predstavo, a doslej se še ta želja ni izpolnila, dasi se je že ob neki priliki pripravljala igra „Sveta Elizabeta“, ki pa je vsled raznih ovir ostala! — „Danica“ pa bo letos nastopila prvič z daljšo, odlično narodno igro „Rokovnjačev“. Tu se pa vidi tudi važnost društva „Straže“ na Dunaju. Zakaj brez „Straže“ bi bila tako lepa prireditve na Dunaju nemogoča! Večera 12. februarja zato pričakujemo z velikim zanimanjem!

Slovenska služba božja na Dunaju bo prihodnjič v nedeljo 12. februarja popoldne ob pol 3. uri; pele se bodo litanije presv. Srca Jezusovega.

Društvena knjižnica „Straže“ se bo polagoma uredila. Društvo je prejelo lep književni dar od „Slovenske Matice“ v Ljubljani in dobiva v društveni lokal v VI. okraju, Magdalenenstrasse 104 brezplačno nekaj časopisov, za kar se slavnim upraviteljem javno presrčno zahvaljujemo! Društvo si bo naročilo še več drugih listov in knjig, da bodo imeli člani „Straže“ dovolj duševne hrane in prilike, se izobraževati do prave omike! Na delo krščansko z božjo pomočjo!

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Obsojen nasilnež. Na 15 mesecev težke ječe je bil obsojen Rudolf Pogacnik, ključavničarski pomočnik iz St. Lenarta, ki je v Gradcu pri Litiji s sekuro udaril po glavi Franceta Campere. — Tatinska tička Štefan Blaž iz Zagreba in Janez Brešar iz Spod. Bernika, ki sta kradla po Vrhniki in okradla tudi davkarijo, sta bila obsojena prvi na 15 mesecev težke ječe, Brešar pa na 3 mesece. — Seleparski krojač. Janez Žigon, krojač v Podbrdu, je od Marije Pajer v Vevčah pod prevezo, da rabi denar za nakup blaga, izjavil 60 K in pobegnil na Gorisko. Obsojen je bil zaradi prestopka izneverjenja na 10 dni zapor.

Motena plesna veselica. V Nočevi gostilni na Javorniku je bila dne 31. julija 1904. plesna veselica. Proti polnoči je prišlo več fantov v gostilno, med drugimi tovarniški delavci Janez in Stefan Novak, Janez Gašperin, France Kostrun, Jožef Ravnik in Janez Legat. Prisledli so k neki mizi, nato pa začeli izzivajoče plesati. Janez Novak je prebrnil neko mizo, katero je Matija Strugar na prejšnje mesto postavil in zapustil gostilno. Ko se je pa kmalu povrnil, napadli so ga obdolženci v gostilniški sobi, vzeli mu klobuk ter čevlji z noge potegnili. Strugar jim je zbežal v vežo,

Dalje v II. prilogi.

a tu so ga napadli s steklenicami in eden ga je z nožem sunil. Komaj so bili razgrajči iz hiše potisnjeni, metali so kamenje, pesek, steklenice in les v vežne duri in skozi okna. Nevarnost za ljudi v sobi in veži je bila velika. Krčmarica je bila zadeta s kladivom, ki je v njo priletelo, in tudi postrežkinja je bila zadeta in poškodovana. Sodišče je obsodilo Janeza Novaka na 6 mesecev, Gašperina in Kostruna na štiri mesece ter Štefana Novaka na 3 mesece težke ječe; Jožef Ravnik je dobil 10, Legat pa 6 dni zapora.

Dogodki na Ruskem.

Car sprejema delavce,

Ruski car vsprejema delavske deputacije. Sprejel bo tudi deputacije delavcev zavoda za izdelavo državnih papirjev. Carjev nagovor na delavsko deputacijo 1. februarja na delavstvo ni napravil potrebnega vtisa, ker je govoril samo v „zrak“, ne da bi delavstvo kaj od tega imelo. V predilnici Samsonovi v Peterburgu so zato delavci zopet ustavili delo. Izjavili so, da ne priznavajo sprejete deputacije, ker članov deputacije niso izvolili delavci, ampak tovarnarji in ker pod deputacijo izročeni tiskanim besedilom carjevega govora ni carjevega podpisa. Del teh delavcev je včeraj popoldne zopet pričel delati, vendar izjavljajo razni tovarnarji, da tudi med njihovim delavstvom radi tega vre in da se je bati nove stavke.

Maksim Gorki.

Življenje Maksima Gorkega je v kratkem sledeče: Gorki, pravzaprav se imenuje Aleksej Maksimovič Pješkov, je bil rojen 14. marca 1. 1862. v Nižnem Novgorodu. L. 1878. je bil čevljarški vajenec, l. 1879. je bil slikarski učenec; l. 1880. kuharski učenec na nekem parniku; leta 1883. delavec v pekarni prest; l. 1884. je bil drvar in težak; l. 1885. je služil v pekarni; l. 1886. je bil korist v neki operni družbi; l. 1887. je bil prodajalec jabolk; l. 1888. je poizkušal samoumor; l. 1889. je bil železniški čuvaj; l. 1890. postajni nadzornik in odvetniški pisar; l. 1891. potepuh in delavec v salinah; l. 1892. je spisal svojo prvo povest „Makar Čudra“; l. 1903. se je proslavil kot popisovavec proletarcev in potepuhov, nato je bil zaprt in zopet izpuščen, in zdaj je revolucionar in svetovnoznani ljubljenev vseh, ki zabavljajo čez Rusijo.

Witte.

„Aurore“ poroča, da je pripisovati osvoboditev Gorkega le Wittejevemu vplivu. Witte, čegar vpliv se je zvišal, je dosegel svoje uspehe: odpuščen je reakcionarni cenzor Iverev, ki ga nadomestuje Wittejev prijatelj; justični minister Muravjev je odstranjen in Witte osebno pooblaščen izdelati reforme.

Gapon prijet?

„Bresl. Ztg.“ poroča iz Peterburga: Duhovnik Gapon je bil v spremstvu 18 vojakov prepeljan v trdnjavo Vyborg pri Peterburgu. Odrezali so mu dolge njegove lase in ga oblekli v kaznensko obleko.

Nemiri na gimnaziji.

Iz Skjelo poročajo, da so se na on-dotni gimnaziji vršili nemiri. Učenci višjih razredov so zahtevali od ravnatelja, naj se poučuje v poljskem jeziku, da se nastavlja izključno le poljski učitelji in da se odpravi prepoved, glede obiskovanja gimnazij od strani židovskih (!) učencev. Dečki so šli nato v dekliško šolo, kjer so zahtevali, da se preneha s poukom.

V Varšavi

so krvavi nemiri udušeni. Včeraj je bil mir. Casopisi so zopet izhajali. Stavka je pa še v vseh poljskih tovarnah sladkorja. Cene premoga rastejo, ker ga nihče ne vozi. Dosledaj so agnosirali 300 mrtvih, je pa še mnogo mrtvih nepoznanih.

Po deželi.

Peterburg, 3. februarja. V Lodzu je bil boj med stavkajočimi, ki so napadli delavce neke predilnice, kateri so se vračali na delo, in med vojaštvom. Vojaštvo je streljalo. Delavci so streljali iz revolverjev. Položaj v Lodzu je resen. V Helsingforsu je bil krvav boj, 13 oseb je bilo ustreljenih. V Sosnovicu in okolici je pričelo stavkati 20.000 delavcev. V Kalši in traja stavka dalje. V Bjolostoku zopet delajo po vseh tovarnah. V Batumu stavka okoli 4000 delavcev. Stavka se širi.

Rusko-japonska vojska.

Novi boji v Mandžuriji.

Večji boji v Mandžuriji od dne 25. jan. dalje, pri katerih sta bila ranjena generala Miščenko in Kondratovič, se prično počasi pojašnjavati.

Desno krilo Kuropatkinovo, ki je pričelo prodirati, ne zabeleži sedaj kaj uspe-

hov, umaknilo se je, a tudi o kaki posebni japonski zmagi ni govoriti, ker sta oba sovražnika ohranila prejšnje svoje pozicije. Kakor se je ponesrečilo za sedaj prodiranje desnega ruskega krila, tako se je ponesrečil tudi japonski poizkus obiti desno rusko krilo. Japonski oddelki, ki so imeli to nalogo, so se morali umakniti. Rusko konjenišvo se je tu posebno odlikovalo. Silen mraz je posegel v sovražnosti in za nekaj časa menda ustavil bojevanje. Mraz je bil tak, da je kri, tekoča iz ran se takoj strdila. Ranjence so morali takoj spraviti z bojišča, ker ranjence, katere so pustili par ur na bojišču, so dobili zmrznjene. Rusi s topovi niso mogli skoro nič opraviti proti z ledom pokritim utrdbam Japoncev. Zdravniki s pogretnimi rokavicami se niso mogli dovolj ogreti za svoje kočljivo delo.

Japonci so sicer prisilili Ruse, da so se umaknili, a te zmage vsled silnega mraza niso mogli izkoristiti s prodiranjem. 20 stopenj je na bojišču mraza in to pomenja, da vojak ne more n. pr. po več ur ležati na enem prostoru, ker v takem mrazu v takem položaju gotovo zmrzne, uspešno streljanje je nemogoče. Obe armadi sta pač v stanu prezimiti v pekrajini, katere sliko prina-

uma kniti nazaj na desni breg Hunbe. Sovražnik je štel najmanj 7 divizij. Japonske izgube znašajo 7000 mož; ruske so velike. Vjetniki poročajo, da so bili 4 ruski polki skoro uničeni ter da šteje mnogo kompanij sedaj le 20—30 mož. Potemtakem bi (!) morali Rusi izgubiti 10.000 mož.

Iz Vladivostoka.

Iz Vladivostoka poročajo 28. m. m.: Ženske in otroci so zapustili mesto, cene živilem padajo, zima polagoma nastopa. Led na morju je le polovico toliko debel ko navadno. Ledolomci bi imeli lahko delo.

Kapitan Klado pred hullsko komisijo.

Kapitan Klado je izjavil pred hullsko komisijo, da so bile navzoče ob hullskem dogodku torpedovke; saj ni mogoče zamenjati ribiških čolnov s torpedovkami, posebno ne v luči metalcev svetlobe. Roždestvenski je dal povelje, ne streljati na ribiške čolne. Iz dima je bila razvidna naglica dotičnih ladij, ki je bila taka, kakršno imajo le torpedovke. — Zasliševanje prič je bilo včeraj končano.

Ob Sahu in Hunhu.

šamo danes, ker sta si zato že jeseni ondi pripravili bivališča obstoječa iz „pedzemskih koč“, šotorov, v katerih je mogoče kuriti, kamor so čete po rekognoskacijah zopet vračajo. Pri prodiranju pa bi morali vse to zapustiti vsak dan bi bili na drugi točki in v prostem prenočevati v tolikem mrazu je pač nemogoče, kuriva ni, „pedzemskih koč“ ni mogoče sedaj graditi, in kam pa še ranjence. Da bi torej kaka armada sedaj mogla uspešno prodirati, se nam zdi neverjetno.

Kuropatkinovo poročilo.

Kuropatkin poroča 1. t. m.: Zadnjo nedeljo so Japonci napadli Čantanhenan na levem bregu Hunha. — Japonci so vzeli vas, a so bili pozneje z velikimi izgubami vrženi nazaj. Naše izgube znašajo več ko 100 mož. Vsled odredb se zgodi vkljub hudemu mrazu le malokrat, da kdo zmrzne. V Mukden smo do danes spravili 133 japonskih ujetnikov in 2 neranjena japonska častnika. Danes sem obiskal na novo ranjene vojake, ki so dobre volje ter dobro postreženi. Večina ran je od krogelj. Z dne 2. t. mes. poroča Kuropatkin: Kakor se mi poroča so Japonci po hudi kanonadi napadli naš oddelek v Čantanhenanu. Naše čete so se najprvo umaknile, a so zopet zasedle vas. Nekaj hiš je še v rokah Japoncev. Naše izgube so neznatne. — Na drugih mestih je prešla noč mirno.

Ojamovo poročilo.

Ojama poroča o težkih bojih med 25. do 29. januarjem, da so se Rusi morali

Pomanjkanje častnikov v ruski armadi.

Neko berlinsko poročilo pravi, da Kuropatkin silno trpi vsled pomanjkanja častnikov. Malo pred začetkom najnovejših operacij so odpeljali v Rusijo nad 1000 bolnih častnikov.

Razpor med ruskimi poveljniki?

London, 3. februarja. Kuropatkin je brzojavno zahteval, da se odpokliče Gripenberg, ker se je pri Sandepu spustil v boj s številnejšimi japonskimi četami in pri tem izgubil 8000 mož. Gripenberg in več drugih generalov je zahtevalo brzojavno odpoklicanje Kuropatkina, ki ga opisujejo kot neodločnega in boječega. Listi pravijo, da bo Kuropatkinov naslednik Saharov.

Peterburg, 2. februarja. General Gripenberg je z ozirom na svoje slabo zdravje oddal poveljstvo kornemu poveljniku Mylovu.

30.000 Rusov v nevarnosti?

Japonski list „Niski Shimpō“ poroča, da je ruski oddelek, broječ 30.000 mož, pri Haiciki odrezan od ostale ruske armade. Menda je to le japonska želja.

Dnevne novice.

Osebnosti. Višji oficijal in prometni kontrolor južne železnice gospod Viktor Bračič je premeščen iz Ljubljane h glavnemu ravnateljstvu na Dunaj. Na njegovo mesto pride železniški koncipist gosp. Andrej Vrečko iz Trsta, rodem slovenski Štajerc. —

Ravnopravnost na železnici.

„Slov. Narod“ je prinesel nedavno neki dopis, v katerem je pohvalil načelnika postaje v Št. Petru na Notranjskem g. Susteršiča, ker je odstranil samonemške napise in jih nadomestil s slovensko-nemškimi. — „Narod“ je o tej priliki dejal: „S tem je g. načelnik tudi dokazal, da se z energičnim nastopom pri južni železnici doseže enakopravnost.“ Pričakovali smo potem vsak dan, da bo „Narod“ dosleden in da bo prijel načelnika tukajšnje postaje južne železnice g. Gutmanna, ker se načelo enakopravnosti tu naravnost prezira. Zakaj se to ne zgodi? Povsod se odrija slovensčina. Vstopnice na peron so samonemške, vozni red samonemški, kar je naravnost škandal, ker ima že peščica Lahov dvojezični vozni red, le Slovenci ne. Pa so še druge stvari o katerih bo treba enkrat odločne govoriti, če se v kratkem ne zboljšajo razmere.

Ali je to pošteno? Ko je prišla na dan kupčija dr. Dečka z vlado, so takoj celjski narodni voditelji iz jako tehtnih razlogov izkušali preprečiti začasno vsako razpravljanje o tej stvari. Ko pa časniki le niso hoteli molčati, so celjski merodajni voditelji pustili stvari svoj tek. Ne tako dr. Dečko in njegovi prijatelji. Našel se je poštenjakovič, ki je uredništvom v Mariboru poročal, da se celjski prvaki strinjajo s politikom dr. Dečka. Celo Celje vé, da se nobeden vedja z dr. Dečkom ne strinja, izvzem-i „prvaka“ dr. Vekoslava, — a vendar se tako „farba“ ali izkuša farbat pošteno časopisje!

Za otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah je darovalo „Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani“ 200 K. Društvo se prišteje pokroviteljem „I. ljubljanske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda“; zastopnik je vsakokratni društveni predsednik, za sedaj g. stolni kanonik Andrej Kalan. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda se zahvaljuje za velikodušni dar ter vabi tudi druga narodna društva, zlasti slovenske denarne zavode, naj posnemajo ta domoljubni in dobrodelni čin. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **Južna železnica.** Brzovlak, ki odhaja sedaj ob 9. uri 50 minut zvečer z Dunaja, bo baje skoro odhajal od endi ob 10. uri 30 min. zvečer in bo obenem hitrejši vozil.

— **Glavni dobitnik drž. dobrod. srečk** 200.000 K, katerih srečkanje se je vršilo meseca decembra pr. l., je zadel neki tirolski drvar iz Briksna. Ko so mu denar na Dunaju oddeli, ni bil nič razburjen in je samo dejal: „Hvala lepa!“

— **Poziv in prošnja.** Gorenje Polje pri Toplicah na Dolenjskem. — Veliko deževje v mesecu oktobru pr. l. napravilo je mnogo škode tudi pri nas. Mirna Krka je zelo narasla, prestopila bregove ter s svojimi valovi odnesla most pri Dol. Polju na Toplice. Most je bil velike važnosti za vsacega, ki je obiskoval naše kraje. Zato nameravamo zgraditi nov železen most. Ker ga ne moremo zgraditi sami, zato se obračamo na vse tiste, ki jim je kedaj služil, ali ki jim zamore kedaj služiti s prošnjo, da nam blagohotno priskočijo na pomoč s prostovoljnimi prispevki. — Podedbina Gorenje Polje pešta Straža. Anton Klinc, prvomestnik, Anton Jarc, Jožef Pečjak.

— **Zastopniki tobačnih trafikantov pri trgovskem ministru.** Povodom izrednega občnega zbora tobačnih trafikantov je došla k poročevalcu trgovskega ministristva deputacija trafikantov, ki je prosila, naj ministristvo upošteva njihovo prošnjo, v kateri prosijo, naj bi se zvišala provizija pri poštnih znamkah in kolkih od enega oziroma enega in pol odstotka na 5 odstotkov. Poročevalec je naglašal, da bo ministristvo prešnjo „Zveze avstrijskih tobačnih trafikantov“ blagohotno rešilo.

— Delo v predoru v Bohinjski Bistrici. Delo v našem predoru gre h koncu. Minerji, večinoma Primorci, bodo s svojim delom v štirinajstih dneh gotovi, izdelujejo namreč že zadnje: 114 kompado. Pravijo, da je v tej najtrši kamen, izključno samo kremen. Kapo te kompade, Primorec, že več kakor 12 let ni delal niti en dan pri solnčnem svitu. In vendar je vkljub naporu delu vedno zdrav, vesel in zadovoljen. Lepe novice so si marsikateri delavci — posebno minerji prislužili in prihranili. V obče imajo ti najboljši zaslužek. Saj je njih delo najbolj nevarno in težavno! Pa tudi penesni so minerji na svoj poklic, dobro vedo, da so oni pravi podzemeljski pionirji. Od njih napredka pri delu zavisno je vseh drugih delo. Zato pa tudi podjetnik pri plačilu teh nikdar ne štedi. Te najbolj ceni, najbolj jih odkljuje. Čim bolj gre delo h koncu, tem bolj nas delavci zapuščajo. Bistrica, poprej tako obljubena, dobiva vsak dan bolj staro obliko. — Ulice, poprej živahne, postajajo prazne. Tam, kjer si poprej videl cele gure ljudi v raznih nošah, slišal govorico v mnogoterih jezikih, koraka posameznik iskati dela drugam. Navadili smo se, rekli bi, tega mestnega drvenja in vrvenja. Dolg čas nam bo, ko vse to mine. Večina delavcev dobi delo na Obernah. Tjekaj se selijo družine z lesenimi barakami vred. Da gredo za njimi tuji in domači obrtniki je umevno. Zato pa je tudi zasleje „Oberne“ postalo prava naselbina. Kde se je pri začetku zgradbe železnice zmenil za Obrne? Saj je bila železnica pot čisto v drugi smeri umerjena. Predor niti v načrtu ni bil. Ker tedaj pod Babjim zobom niso mogli najti trdih tal, treba je bilo umeriti med Obrnami in Belo predor. Tu minerji ne potrebujejo smodnika, še manj pa dinamita. Hrib je peščenec. Treba ga je izkopavati in z mečnimi tramovi podpirati. Delo je počasno in nevarno. Tramovi, stebri, deske in drugo orodje, ki je toliko mesecev zvesto služilo bohinjskemu predoru, romati mora z istim namenom na Oberne v predor. Kar namreč nočni vlaki teh stvari pripeljejo iz našega bohinjskega predora, nalože po dnevu „poljski“ vozniki na težke vozove ter speljejo na Obrne. Da bo ta predor pravočasno dovršen je gotovo. Saj ondi delajo najspretnjši delavci, ki so se odlikovali pri delu bohinjskega predora. Če bodo na Hrušici kaj bolj hiteli, potem se bomo v jesen lahko peljali z novo železnico pozdravit brate onstran Gorotana.

— Uboj. V Ažmanovi baraki na Obernah je laški delavec, Molinari pretepal svojega 14 letnega brata. Neki dosedaj neznan hrvaški delavec ga je svaril, naj brata ne pretepa. To je Molinarija tako razjezilo, da je zagrabil sekuro in šel proti hrvaškemu delavcu, ki je pa Molinariju sekuro vzel in ga tako nasekal, da je Molinari v bolnici v Boh. Beli umrl. Hrvaški delavec je pobegnil.

— Občni zbor društva „Kamnik“ v Kamniku je v nedeljo, dne 6. svečana, ob 5. uri popoldne v dvorani „Kamniškega doma“.

— Iz Sodražice, 1. februarja. Občinski odbor v Sodražici je v svoji seji dne 31. januarja t. l. enoglasno izvolil g. p. o. sl. n. a. c. P. m. o. z. a. P. a. k. i. z. a. č. a. s. t. n. i. m. o. b. č. a. n. o. m. G. župan Fr. Bartol je utemeljeval svoj predlog z naštevanjem pre mnogih zaslug, ki si jih je gosp. poslanec stekel za občino, kateri je bil celih 50 let odbornik. Tudi kot poslanec je, čeprav brez hrupa, skozi več sesij deželnega zbora nesebično in jako uspešno delal za svoje volilce. Gosp. poslanec želimo, da mnogo let uživa čast častnega občana sodražkega.

— Žganjarska kuga. Iz Medvode se nam piše: Odkar se ne bira več deželna naklada na žganje, se je v naši občini kuhanje in izdelovanje žganja podvojilo. V nekaterih vaseh se kuha žganje skoraj pri vsaki hiši. Vse od kraja se peča s kuho te škodljive pijače. Mnogo posestnikov, bajtarjev, gostačev in še celo hlapci se udinjajo, da bodo kuhali žganje za priboljšek. Nekateri so nakupili po 500—1000 mernikov brinja suhih češpelj, fig itd. Potem pa preplavijo celo občino z žganjem, in še sosedne občine, vsiljujejo ga po vseh vaseh in po vseh hišah. Značilno je to, da večina žganjekuharjev nima nobene koncesije, vendar pa izvršujejo to prav po obrtno. Iz navedenega je razvidno, kako umestna oziroma potrebna bi bila v naši občini doklada na žganje, da bi se vsaj deloma omejilo žganjepitje, katero se od leta do leta bolj množi in rodi toliko žalostnih nasledkov. Ali ni nobene postave proti temu? Občinski zastop je sicer sklenil enoglasno še v letu 1903. doklado na žganje. Ali en par trgovcev, oziroma krčmarjev nahujškalo je nekaj šnopsarjev in ti so nabrali nekaj podpisov za pritožbo, in stvar je bila pokopana. To so pač žalostne razmere!

— Preiskovanje hotelov in gostiln. Vsi delavci v nekem hotelu na Moravskem, pri katerem sta našla smrt dva gosta, je vložilo društvo potujočih trgovcev prošnjo na notranje ministrstvo in deželno vlado naj skrbijo, da se napravijo po hotelih

in gostilnah varnostne naprave proti požaru in drugim nezgodam, katere lahko dolete goste, ki ondi prenočujejo.

— Cerkev sv. Martina Podpečjo v fari Dobrépolje bodo prenovili. Požar, ki je lani poleg vasi tudi cerkev (razen zidovja) do cela uničil je segal celo do zvonikovega strešnika in ga užgal. Cerkev in zvonik bodo zunaj in znotraj prenovili in vso opravilo z zvonovoma vred s pomočjo prostovoljnih prispevkov in cesarjevo podporo oskrbeli.

— Obsojena pustolovka. Dne 3. t. m. je bila obsojena v Zagrebu v dveletno ječo pustolovka Olga Türk, ki se je predstavljala za Olgo pl. Török in za nevesto nekega častnika ter izvršila na ta način velike goljufije.

— Društveno godbo namerava ustanoviti veteransko društvo v Št. Vidu nad Ljubljano.

— Osmena po pokojnem župniku Janezu Dolinarju na Raki bode prihodnje sredo ob 9 uri.

— Mladi žganjepivec zmrznil. Dne 29. januarja t. l. je 13 let stari Lojze Gartner, posestnikov sin v Jarčinembrdu v škofjeloškem okraju v družbi drugih fantov spil tri četrt litra žganja. Gartner se je tako opil, da ga je moral neki drugi fant peljati domov. Komaj dobri streljaj od Jarčinega brda zagazil je fantič v sneg in kakor se je po sneženem sledu poznalo, ni mogel več najti poti. Drugo jutro našli so ga ljudje zmrznjenega ležati v snegu.

— Novo tiskarno namerava v Tržiču ustanoviti g. H. O. f. l. e. r., dosednji vodja „Zadružne tiskarne“.

— Nevarno je obolel zopet č. g. N. a. s. t. r. a. n. Moral bo na jug, kjer je upanje, da se mu zdravje zopet vrne.

Štajerske novice.

š Pri Sv. Lovrencu na Dravi. Polju je dne 2. februarja po končanih večernicah nastal ogenj v postranskem selu Sarajevu, kjer so zgorele štiri kočice. Od tam je močen južni veter prenesel ogenj v precej oddaljen spodnji Sv. Lovrenc, kjer je pogorelo sedem kmetov. V pol uri je bilo vse v ognju. Domači požarniki so bili takoj na mestu nesreče; tudi cirkovski so prišli hitro na pomoč. Toda bramba je bila sila težavna zaradi močnega vetra. Skoda je velika; zgorelo je 11 stanovanj z gospodarskimi poslopji vred, dve svinji, večina živeža in vsa krma. Bog potolaži penesrečence! Pomoči so nujno potrebni. Režeži, sredi zime in v sedanji draginji živil in krme se priporočajo dobrim srcem v podporo. Darove sprejema tamošnji župnijski urad, pošta Ptuj.

š Velika elitna maskarada v Mariboru. Slov. trgovski klub priredi dne 5. marca t. l. v prostorih mariborskega „Narodnega doma“ veliko maskarado, pri kateri bo svirala godba c. kr. pešpolka št. 17. Kar se tiče prireditve, bo ista nadkrila vse dosedaj v „Nar. domu“ prirejene predpusne veselice. — Na eventualna vprašanja od zunaj odgovarja M. Železnik, Maribor, Marijine ulice.

š Roparski vlom. V noči od četrtega na petek, 2.—3. t. m., so vlomili dosedaj še neznani tatovi v pisarno železniške postaje v Smerju pri Jelšah, s silo odprli 3 mizne predale ter odnesli 15 K denarja in lovsko puško v vrednosti do 90 K.

š Pasji kontumac je odpravljen v ptujski okolici.

š V Št. Lenartu v Slov. Goricah je umrl notarski uradnik in obč. svetovalec Jožef Rop.

š Velenjska železnica, ki je prišla že lani v državno upravo, ima od Celja do Velenja s a m o n e m š k e n a d p i s e. Ali bi ne bilo dobro, ko bi se okraj zastopi in občine pobrigale za to, da dobimo dvojjezičnih nadpisov!!

š Samoumor poštnega kontrolorja. Ustrelil se je v Mariboru 45 let stari postni kontrolor Alojzij Jug. Ustrelil se je v glavo. Bil je takoj mrtev. Njegov brat je prišel nekaj trenutkov prej iz Gradca ga obiskat. Našel ga je mrtvega sredi sobe.

š Slovenske občine — močno varuh pravic našega jezika. Nekateri župani so smeli vračati nemške dopise cesarskim uradom ter zahtevalo slovenskih. Med temi se odlikuje župan občine Kokarje, ki se ni hotel vdati nobenemu pritisku, da bi obravnaval nemške tiskovine, temveč je zahteval slovenske. Jednako so tudi nekateri duhovniki vrnili sodišču nemške tiskovine. Najlepši zgled zavednosti svojih pravic pa nam dajejo vsi župani ormoškega okraja, ki so sklenili vse nemške dopise cesarskim uradom vračati ter zahtevati slovenskih. Tako naj ravna vse naše občine, potem bode naš jezik dobil tukaj svojo postavno veljavo in vlada bode morala skrbeti, da nam bode nastavljala slovenske in možne uradnike, a ne nemških kričarjev, ki sovražijo slovenski jezik in našo narednost. Tem načinom bodo prišli naši

sinevi lože do državnih služb, katere so dobivali dosedaj po Slovenskem oheli Nemci. Občine se v prvi vrsti poklicane varovati veljavo in pravice slovenskega jezika, a dokler bodo one po veliki večini molčale, dotlej ni misliti na izboljšanje slabih naših razmer. Na delo torej, slovenske občine, za narodove pravice! Nemške dopise in nemške tiskovine vse nazaj ter zahtevajte v smislu člana XIX. državne osnovne postave z dne 21. grudnia 1867 slovenske.

Ljubljanske novice.

lj Občinski svet ima v torek izredno sejo. Na dnevnem redu je med drugim tudi županov dopis o razveljavitvi znanega sklepa glede penzije g. Podgoršku.

lj „Narod“ — kofetar. „Slov. Narod“ nas napada, češ, da smo mi grdo napadali Jebračinove gospe. V dopisih ki so nam v znani kavini zadevi došli iz liberalnih krogov, pa nismo niti najmanj napadali gospe Jebračinove, ampak smo same konstatali, kako rešuje „Narodova“ klika Jebračinovo afero. „Narod“ naj se le spomni, kako ostudno on vedno blati žensko čast v umazanih svojih dopisih, in naj molči! Mi vendar nismo mogli molčati, ko smo videli, kako se je manipuliralo s kavo in kako je g. Jebračin pred sodišče postavil poštenega slovenskega uradnika in spravil v nevarnost ne le njegove osebe, ampak tudi narodno „Družbo sv. Cirila in Metoda“. Da smo o kavi pisali le resnico, dokazuje včeraj v listih objavljena izjava g. Jebračina samega, ki je moral potrditi, kako se je izrabljalo tudi ime dr. Kramarja. To je, kar smo morali pribiti. Kako more biti užaljena „Narodova“ časnikarska „napredna“ družba, ki ima vendar bolj debelo kožo, kakor najneobčutnejši slon

lj Igra na Rakovniku. Kdor si hoče privoščiti z malo vstopnino prav dobro zabavo in postati med mladino, ki tako veselo nastopa na odru in pri godbi še enkrat mlad, pojdi jutri 5. t. m. na Rakovnik. Ob 5. pop. imajo igro.

lj Vabilo k predstavi, katero priredi „Katel. društvo rokodelskih pomočnikov“ v Ljubljani v nedeljo, 5. febr. 1905 v svojem domu, Komenskega ulice 12. Spored: Iv. pl. Zajc: „U boj!“ Zbor. D. Jenko: „Na moru!“ Zbor. Govor. (Vič. gosp. Janko Mlakar.) „Nikolaj Zrinjski“. Tragedija v petih dejanjih (enajstih slikah). Spisal Th. Körner, poslovenil * *. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 70 v., III. vrste 50 vin. Stojšča 30 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

lj Katoliško društvo za delavke v Ljubljani priredi jutri 5. t. m. zabaven večer s petjem in dram. predstavo. Začetek ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih na Žabjeku. Povabljeni so člani, dobrotniki in prijatelji društva.

lj Slovensko katoliško delavsko društvo opozarja na jutrajšnji svoj občni zbor v zvezi s shodom, ki bo ob 1/2.10. uri dopoldne v Selenburgovih ulicah št. 6. II. nadstropje. Po običnem zborovanju je običajno poročilo o političnem položaju.

lj Izlet k Triglavskemu ledeniku. V sredo 2. svečana se je vršil drugi planinski ples, udeležilo se ga je nad 1300 oseb. Že kmalu, še pred osmo uro prihajali so k Triglavskemu ledeniku prvi prišleci, najstrastnejši in najbolj vztrajni turisti. Že od daleč jih je pozdravljala planinska kočica, Turkova bajta pri Vratih. Že tu se je videl kos planinskega življenja in zbujal prijetne spomine na nekdajne letne pohode po slovenskih planinah. Od tod se je šlo med prijaznim smrečevjem skozi Vrata na presto ravan k Triglavskemu ledeniku. Pogled na starega, snežnega belega očeta Triglava, in druge znane vršace slovenskih planin, katere je zlatilo zahajajoče solnce, je bil krasen. Po skalnatih pečinah se je razlegalo veselo ukanje dohajajočih turistov in kmalu začelo se je po planini veselo vrvenje. Pozdravljale jih je tudi veselo petje in ubrani glasovi „Društvene godbe“. Videli smo narodno nešo skoro cele Slovenije. Videli si tu ob strani Gerencja Blejčanko v narodni noši, ondi Belokranjca z Belokranjico, tu je šla ponosna Bošnjakinja, ondi čila Hrvatica. — Tužni Korotan je poslal brhko Ziljčanjko. — Kdo bi našteval celo pestro vrsto? — Bila je dalje cela vrsta deklet „iz ljubljanske okolice“ v krasnih pečah. Iz Ljubljane same smo opazili veliko številu znanih strastnih turistov in turistov z običajnimi „ruksaki“ in debelimi palicami. Da ni manjkalo planinskega Janeza je umevno. Krasoto slovenskih planin je prišel občudovati i prvi Anglež. Po celem dvorani so odmevale med pohodom slovenske pesni in glasno ukanje. Narodne dame so postregle utrujenim turistom z gorko in mrzlo pijačo in jedili v krasnih paviljonih. V ledenem kapniku se je točil nedavno prosluli pristni Heidsick in druga šampanjska vina. Pod pečinami so se dobivali celi šopki lepih planink in drugih planinskih rož. Za zabavo je skrbel i „Zlatorog“ — dvakratna izdaja. Kmalu je pri-

manjkovalo prestora. Drugi dan je bil marsikdo bolj truden, kakor če bi bil res lezel na Triglav, tudi zlatorog — nevarna zver — je marsikoga podrl. Kosmati dohodek II. plan. plesa znaša 7265 K 79 vin. Omenjati moramo še, da smo opazili tudi gorske vodnike Jakelja, Smerca in Urbasa. Glavni zaslužek pri slaščicah se je oddal nemškima tvrdkama Kirbis ch in V o l t m a n n. Menda bodeta pri kakem plesu nemških planincev dobili slovenski slaščičarski tvrdki toliko zaslužka. Potem bo pa res doseženo „sporazumljenje“.

lj Potresno tresenje. Včeraj zvečer ob 8. uri 30 m. je tukajsna opazovalnica potresa zabeležila potresno tresenje. Središče potresa je bilo na Kranjskem. Tudi včeraj jutraj so nekateri čutili potresno tresenje.

lj Novo trgovino bo otvoril gosp. Petkosig v od gospe Zebich kupljeni hiši na Starem trgu.

lj Domača veselica bo jutri ob 3. uri popoldne pri gosp. Podgorščaku v Rožni dolini.

lj Okradena baronica. V torek ponoči je prišel neki zelo drzen tat v Codellijev grad. Prišel je na hodnik, kjer je steklo na vratih sobe namazal z neko tvarino, da, ko jo je strl, ni zaropotala. Potem je zlezal skozi okno v sobo in si nabral več obleke, vredne 234 kron, potem pa po isti poti zopet odšel. Tat je moral biti z razmerami v gradu dobro znan. Okradena baronica Rezalijs Codelli se mudi sedaj v Rimu.

lj Koncert društvene godbe se vrši jutri v nedeljo 5. februarja v restavracijskih prostorih pri Črnem orlu. Začetek ob 8. uri. Vstop prost. In v torek 7. priredi ista v restavracijskih prostorih pri Auru v Volfvovih ulicah društven koncert. Člani prosti. Nečlani plačajo 40 vinarjev. Začetek ob 8. uri.

lj Društvo zdravnikov na Kranjskem. V soboto, dne 18. t. m. vrši se ob pol 8. uri zvečer v salonu restavracije „pri roži“, Židovske ulice izvanredni občni zbor.

lj Repertoar sloven. gledališča. Danes zvečer „Martin Krpan“. Svira ljubljanska društvena godba. — Prihodnji torek na nepar repriza Verdijevega „Trubadurja“, v petek na par „Karmen“. — Gostovanje g. Ernesta vit. Cammarotte, prvega tenorja bivše zagrebške opere, ki je ravnokar s sijajnim uspehom gostoval na čeških operah v Plzni in Brnu, je osigurano ter se ima vršiti še tekom tega meseca.

lj O trgovskem plesu nam je doposlale več obiskovalcev tega plesa sledeče poročilo: Ne gledé nato, da se plesa niso udeležili nemški trgovci, ker je proti plesu agitiral g. ravnatelj Mahr, kateremu je obležal v želodcu sklep „Trgovske in obrt. zbornice“, da se naj ustanovi v Ljubljani „Slovenska trgovska akademija“, pa tudi s slovenskih trgovskih krogov ni bila udeležba taka, kakršne bi bilo pričakovati. In kako li naj bi bila? Saj je bilo pretežni večini soproj slovenskih trgovcev jako dobro znano vže naprej, da jih nekatere dame, ki pridejo na ples, ne bodo smatrale za enakovredne in jih bodo prezirale; zato niti na ples prišle niso. Kar se pa tiče udeležbe soproj trgovskih sotrudnikov, od katerih je skoraj izključno odvisna eksistenca „Merkurja“, pa niti ne govorimo, ker pri najboljši volji nimajo gmotnih sredstev za napravo takih toalet, kakršne so predpisane pri t a k i h prireditvah, kakor je bil „Merkurjev“ ples. — O tem so se prireditelji plesa in pa redko številni obiskovalci hitro prepirali in se zato ni mogla razviti v slavnostni dvorani živahna zabava in to tem manj, ker je došel na ples celo neki ljubljanski trgovec, o katerem se še sedaj zaradi njegovega nehonetnega pestovanja z „Družbo sv. Cirila in Metoda“ po celem mestu goverijo. Tudi ostala plesna prireditelji ni bila nikakor primerna društvu „Merkur“ in ljubljanskim razmeram ter je najbrže pomozila — primanjkljaj. Kratko: Ples je bil blamaža in razumno je zatrdjevanje, da prireditelji ne bodo več priredili t a k e g a p l e s a, marveč se bodo zadovoljili z zabavo, ki je primerna razmeram slovenskih trgovcev v Ljubljani in ki se bo brezdvombeno posrečila.

lj Vojaštvo v Ljubljani. Govori se, da se namerava tudi nekaj gorskega topništva prestaviti v Ljubljano, nekaj artiljerije nameravajo nastaniti tudi v Trnovem, tudi nekaj lovcev baje s časom dobimo.

lj Umrli so: Helena Anžin, mesarjeva vdova, 80 let, Ravnikarjeve ulice 3. Pavla Skafar, delavka, 23 let, Hrdeckega vas 4. Marija Podboj, trgovčeva hči, 4 leta, Sv. Petra cesta 101. Mici Steska, Volfve ulice 4.

lj 20. lovski bataljon se pelje med potom v Trst — dne 6. t. m. (v ponedeljek) ob 8. uri 44 min. zvečer skozi Ljubljano. Sprejem in pozdrav bo služben; — ob prihodu vlaka

in dokler ostane bataljon na tukajšnjem kolodvoru bo svirala vojaška godba, dalje bodo prisotni častniki ljubljanske garnizije.

Ij **Na oklicih** so: Franc Kmetič, ključarski mojster v Spodnji Siški, z Ivano Novak v Podnji Siški; Mihael Tereš, sluga „Glasbene Matice“, z Ano Podbevšek.

Ij **25 letnico** potoke obhajata jutri g. A. Kuralt in Viljemina, rojena Klemens.

Ij **Tatvini**. Pekevskemu pomočniku Konradu Vidicu pri Kantzu je dne 2. t. m. zvečer ukradel neznan tat iz zaklenjene spalne sobe črno suknjo s karirasto podlago, vredno 40 kron in par črevljev vrednih 5 kron — Sineči je pa zmanjkalo slaščičarju Ivanu Gotthardu na Starem trgu iz hodnika „Styria“ kolo vredno 160 K.

Ij **Izgubil je** uradnik Ljudevit Valenta od Kongresnega trga do Marije Terezije ceste očala z zlatim okvirom vredna 15 K — Posestnik Fran Dovč je izgubil denarnico z 220 kronami.

Razne stvari.
Najnovejše.

Umor v ubožnici. V Gumpoldskirchnu je ubojec v ondotni ubožnici Neumayer zabodel svojega tovariša Kocka, ker bi moral radi njega presedeti petdnevni zapor — Sultan umira? Iz Carigrada prihaja vest, da turški sultan umira, a da to turška vlada poizkuša še prikriti. — Izgrede so zopet priredili stavkujoči mi-zarji na Dunaju. Metali so na policijo in na okna tovarn kamenje. Policija se je borila z golimi sabljami. Več oseb je ranjenih. — Svoje otroke in sebe je hotela zastrupiti na Dunaju alkoholom udana delavka Holeček. Starejši otroci so ji ušli iz sobe. Hlaček je pobegnila — Grozen vihar ob afriškem obrežju. V okolici Biserte v Tunisu je povzročil vihar grozne poškodbe. Nasip, ki ščiti vojno pristanišče, je vihar razrušil. Škoda, ki je povzročil ciklon, cenijo na 20 milijonov frankov. — 33 krat oženjen. Nekemu Hochu v Chicagi je umrla žena. Poznal se je, da je bila zastrupljena z arsenikom. V njenih črevih so našli toliko arzenika, da bi lahko zastrupil z njim več oseb. Dolej se je dognalo za 33 njegovih žen. —

Pomladanske orožne vaje.
Iz detične naredbe povzamemo sledeče važnejše določbe: Poljedelci, oziroma delavci na kmetijah, klicati se smejo k vjam ob času, ko ni setve oziroma važnejših poljskih del. Na dobo 38 dni naj se poljedelci k vjam sploh ne kličejo. Utemeljene prošnje za poziv k vojaškimi vjam, kakor tudi za preložitve moraje vojaške oblasti ugodno reševati. Pripomnimo pa, naj vsak, kdor misli prositi za kako ugodnost v navedenem smislu, to takoj stori, ker se na zakasnele ali prepozno vložene prošnje ne bo oziralo. Kdor ne pride k vaji vsled lastne krivde, bo poleg kazni moral opraviti še 28dnevno orožno vajo. Če hoče kdo orožno vajo že letos, namesto prihodnje leto opraviti, se mu bo ugodilo, če za to prosí. Vsi oni, ki so služili kot enoletni prostovoljci, delati moraje 28dnevno orožno vajo.

Nesreča z božičnim darilom. Dvanajstletni deček Daniel Sullivan v Buffalo v Ameriki je ustrelil s za Bežič mu podarjeno malo puško svojo 8 let staro sestrico. Ko se je deklica vsedla na posteljo, skoči deček v sesedno sobo, zgrabi puško in vrnivši se reče: „Ti si dobra tarča“, ter sproži. Kroglja je šla skozi oko v možgane. Deklica je umrla z božičnimi darovi v naročju.

Društva.
(Vabilo k izvanrednemu občnemu zboru) „Kmetijsko rokodel. bralnega društva“ v Vipavi, kateri se vrši v nedeljo dne 5. svečana 1905. ob 7. uri zvečer v društveni sobi pri „Hribu“.

(K. Zvezi slovenskih pevskih društev) je kot 31. pevsko društvo pristopil pevski zbor slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.

(Vabilo) k predpustni veselici, katero priredi „Katol. slov. izobraževalno društvo v Mekinjah“ v nedeljo, dne 5. februarja 1905. Spored: tamburanje in dve igri. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedež I. vrste 1 K, II. vrste za ude 30 vin., za neude 50 vin.; stojišče za ude 20 vin., za neude 30 vin. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Srbska vlada za svobodo.
Belgrad, 3. febr. Vlada je odredila strogo preiskavo radi provala v tiskarno „Narodnega lista“ in „Opozicije“. Prefekt grada in nekateri policijski uradniki bodo skoro gotovo odpušteni iz službe.

Čehi in baron Gautsch.
Dunaj, 3. febr. Mladočeški klub je priobčil o posvetovanju pri ministrskem predsedniku sledečo izjavo: Poslanci Pacak, Stransky in Kramar so bili danes dopoldne

eno uro in pol pri ministrskem predsedniku. Razpravljali so o stanju del za zgradbo prekopov in ureditev rečnih strug in o nadaljevanju teh del, o zgradbi novih poslopij za vseučilišče v Pragi, o zgradbi za češko tehniko v Brnu, o ureditvi deželnih financ. železničnih zadevah. Načelnstvo mladočeškega kluba je imelo nato tudi razgovor s češkim ministrom Rando.

Telefonska in brzajavna poročila.
Beljak, 4. febr. Včeraj se je vršila tu jako zanimiva obravnava. Župnik g. Svaton je bil na evadbo tamošnjega učitelja obtožen, da je izvršil z nekolimi tovariši napram krajnemu šolskemu svetu zločin po § 312, 2, in prestopel po § 491, češ da je motl sejo krajnega šolskega sveta in udeležnike na časti žalil, ker je protestiral proti opustitvi šole na Strmcu in zgradbi nove šole v Domačalah. Sodišče je obtoženca popolnoma opustilo. Zagovornik je bil dr. Frilan. Za nemčurje je bil to prav občuten poraz, velikanska blamaža.

Belgrad, 4. februarja. Iz Makedonije dohajajo vznemirljive vesti, ki svedočijo o pripravi v Turčiji za vojsko z Bolgarsko. Finančni minister Paču ni odstopil; nasprotno potuje te dni radi informacije o razpoloženju evropskih financirjev za novo srbsko posojilo. Vlada ne bo odstopila.

Solnograd, 4. febr. Na pregi proti Išli so veliki snežni viharji.

Nabrežina, 4. febr. Deset tednov že stavkajo klesarji v Nabrežini. Večina delavcev je že zapustila Nabrežino in šla v druge kraje.

Budimpešta, 4. februarja. Andrassy je danes imel daljši pogovor s Košutom. — Finančni minister Lukacs se je danes poročil.

Dunaj, 4. februarja. Znani odvetnik dr. Oppenheim se je ustrelil.

Dunaj, 4. februarja. Mladočeški klub je danes brzajavno čestital Strossmayerju k njegovi 90 letnici.

Dunaj, 4. februarja. Proti vestem, da je min. predsednik Gautsch rekel ital. poslancu Malfattiju, da je cesar osebno nasproten ustanovitvi ital. vseučilišča v Trstu, izjavlja Malfatti, da Gautsch ni omenil cesarja in tudi ni povedal, kaj namerava storiti vlada. Mogoče, da bo vprašanje rešeno pred Veliko nočjo.

Krakov, 4. febr. V Cestehevu se se delavci spoprijeli s kazaki. Stavkujoči so hoteli prisiliti v tekstilni tovarni delavce, da prično stavkati. Stavkujoči so streljali iz revolverjev. Kazaki, ki so bili v manjšini so se morali umakniti.

Krakov, 4. febr. Prof. Zdiehovskega so danes na vseučilišni dijadi izžvižgali, ker je obsojal varšavske izgrede. Nemir je trajal pol ure. Predavanja so sistirana.

Peterburg, 4. febr. Uradno se razglašja, da so vesti o izpustitvi Gorkega še prezgodnje.

Pariz, 4. febr. Gerki bo postavljen pred civilno sodišče.

Libava, 4. februarja. Zopet je šlo nekaj več delavcev na delo. Petdeset ladij je treba naložiti in 500 vagonov izprazniti.

Varšava, 4. febr. (K. u.) V Censtokovu in drugih krajih so delavci pričeli stavkati. V Dombrosi so stavkujoči razrušili kolodvor, v Przemislci ustavili vlake.

Sosnovice, 4. febr. (K. ur.) 40.000 delavcev stavka.

Peterburg, 4. febr. (K. u.) Uradno. Mir se po Rusiji zopet vrača. Delavci prično zopet delati. Cestnih nemirov ni več. Uradna lista dne 22. januarja ubitih zabelezuje 130 oseb.

Varšava, 4. febr. Zadnje dni so bile vržene tu štiri bombe. Policija išče tujih anarhistev.

Tokio, 4. febr. Port Artur bo dobil novo japonsko ime „Fairen.“

Pariz, 4. febr. „Agence Havas“ poroča iz Manile: Iz 15 ladij obstoječe ameriške brodovje je odplulo včeraj proti južni strani filipinskega otočja. Brodovje ima namen, varovati v ameriških vodah nevtralnost napram ruskomu in japonskemu brodovju

Peterburg, 4. februarja. Peterburški brzajavni urad poroča iz Sahetuna: Na skrajnem desnem krilu traja topniški boj.

Boji se nadaljuje. Boji pri Sandepusu dobre uspeli, takoda se ruske prednje stražepomaknile naprej. Nanovih pozicijah so nastavljene baterije. Vsled zadnjih bojov smo prišli v posest pozicije sela Camhantenana na levem bregu Hunha. V noči od 1. t. m. so podvzeli Japonci napad, a so bili z velikimi izgubami odbiti. — Po dnevu so napad ponovili, potisnili naše čete nazaj in zasedli selo, ki so ga pa kmalu nato zopet izgubili. Na desnem krilu traja kanonada dalje. Japonsko topništvo zadnje dni ne odgovarja na naš ogenj s pozicij na levi strani železnice.

Tokio, 4. febr. O bitki pri Haikotaju poroča Ojama: Ruska artiljerija je napadala Japonce s težkimi topovi. Japonska brigada je prisilila Ruse, da se se umaknili. Oku poroča, da se se ruski poizkusi obiti njegovo krilo ponesrečili. Po noči je napadel Ruse in zasedel njihove pozicije ker so bili pa Japonci preslabi, so se morali umakniti. En ruski polk je bil popolnoma uničen. Zemlja je popolnoma zmrznjena.

London, 4. februarja. Reuterjev urad javlja iz Tokia: Maršal Ojama poroča, da so Rusi v četrtek zopet pričeli z ofenzivo proti levemu japonskemu krilu. Med obema vojskama traja neprestan boj. Na obeh straneh se bije živahen topniški boj.

Peterburg, 4. februarja. Tridnevni boj pri Haikotaju ni v ruskih pozicijah nič izpremenil, ker se je Kuropatkin umaknil le iz pozicij, do katerih je nanovo prodrl. Sedaj je pričel nanovo ofenzivo ter ima mnogo upanja.

London, 4. februar. (K. u.) Reuterjev urad poroča: Rusi so zopet naskočili Hajkotaj, a so bili odbiti, 160 Rusov je mrtvih obležalo na bojišču.

Peterburg, 4. februarja. Od 27 vojnih zborov Rusije udeležuje se boja v Mandžuriji desle 7 zborov.

Sofija, 4. februarja. Bolgarskega vstaškega vodje Arsova so Turki blizu Krčeva ubili.

Peterburg, 4. februarja. Mestni načelnik v Odesi je dovolil ženskam, da se smeje udeležiti mestnih prvotnih volitev.

Vabilo 219 1—1
k
občnemu zboru
hranilnice in posojilnice na Češnjici
[ki se vrši]
v nedeljo 19. februarja 1905 ob 3. uri popoldne
v prostorih hiše št. 22 na Češnjici.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Poročilo o dovršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo
na
X. redni občni zbor
„Hranilnice in posojilnice“ v Cerknici
registrirane zadrage z neomejeno zavezo,
kateri se boče vršil
dne 19. svečana 1905
ob 3. uri pop. v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi
odbor.

Pono vsake gospodinjje je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospodinjstvu,
kadar se napravi kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje
s imenom »KATHREINER«.

Slavenskih Th. 102

30—20 2

Tržne cene v Ljubljani
dne 4. svečana.

	K h		K h
Goveje meso l. v. kg	1 48	Pšenica . . 100 kg	22 87
Telečje meso . .	1 67	Rž	18 —
Prasčje . sveže .	1 40	Ječmen	18 40
Kostrunovo meso .	1 12	Oves	16 60
Maslo	2 4	Ajda	16 —
Mast prasčja . . .	1 32	Proso, belo, . .	20 —
Slanina sveža . .	1 48	Koruzna	16 —
prekajena	1 58	Krompir	7 —
Jajce, tri	24	Drva, trda, m ³	10 —
Mleko, liter	18	„ mehka,	8 —
Piščanec	1 20	Seno, 100 kg . .	7 20
Golob	40	Slama	6 20
Fizol, liter	30	Pšenična moka št. 1	2 50
Grah	8	Koruzna	19 —
Leča	28	Ajdova št. I	38 —

100 milj. kron prekoračeno!

Sljajen uspeh avstrijske družbe. C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu je v minoletem letu izgovila 14696 novih polic na življenje od 102 307.613 kron zavarovane glavnice. Ta ogromna svota je največja, katero je sploh kaka evropska zavarovalnica v enem letu dosegla ter dokazuje, koliko zaupanje uživa ta družba vsled svoje kulantnosti in nizkih premij. Z zadovoljstvom bodi naglašeno, da ima ta uspeh avstrijska družba pred vsemi drugimi mnogoštevilnimi zavodi kot prva izkazati. Glavni zastop v Ljubljani, Gradišče št. 4. 209 3—1

Meteorološko poročilo.
Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Puščina v 24. urah v mm.
3	9. zveč.	741.5	—2.5	sh. svzh.	jasno	0 0
4	7. zjutr.	742.6	—6.0	„	„	„
	2. pop.	742.2	3.8	„	del. obl	„

Srednja včerajšnja temp. 0.4°, norm. —1.4°.

Tržna poročila
od dne 4. svečana 1905.

Budimpešta. Pšenica za april 19.52 do 19.54; rž za april 15.38 do 15.40; oves za april 13.82 do 13.84; koruza za maj 14.80 do 14.82.

Puenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabotno, neizpremenjeno. Prodaja neznatna. — Druga žita mirneje. — Vreme: oblačno.

Zahvala.

V imenu „Slov. kat. izobraževalnega društva „Straže“ na Dunaju“ izrekam slavnj „Slovenski Matici“ v Ljubljani dostojno in iskreno zahvalo za dragoceni književni dar, ki ga je dično književno društvo blagovolilo nakloniti našemu društvu „Straži“. Dobrosrčne rodoljube na Slovenskem, ki imajo na razpolago kaj primernih knjig pa prosimo, da bi se spominjali „Straže“ na Dunaju po zgledu slavne „Slov. Matice!“

Potem bo „Straža“ lahko vedno lepše izpolnjevala svojo izobraževalno nalogo, ker bo mogla dati rojakom v cesarskem mestu iz društvene knjižnice in pouka kar najraznovrstnejših knjig — zabavnih in poučnih!

Z odličnim spoštovanjem

Albert Strahovnik, t. č. predsednik „Straže“ Ivan Kvas, t. č. tajnik.

Dunaj, 30. januarja 1905.

Edini, od profesorjev in zdravnikov preizkušeni in priporočeni zobni preparati brez kisline

Ces. in kralj. dvornega zobozdravnlaka dr. J. G. Poppa, Dunaj XIII/6 pravi

ANATHERIN

usnja in zobna voda, tudi proti vsem bolestim v ustih in zobeh po K 280, 2.—, 1.— in ne peneči se, brez kisline zobni creme v tubah po 60 v (pene mila in kisline vselej razjede zobe) čisto in ohranjajo usta zobe in zobno meso vedno lepe, zdrave brez duha in bolečin. Dr. Popp je poslal sedaj svoj glavni zalogi pri g. lekarnarju I. Mayru v Ljubljani 1000 tub zobnega kreme, ki se prodaja sedaj za polovično ceno, torej za 30 v tuba, da se more vsak prepričati o njegovi izborni kakovosti.

2090 a 5—2

**Gospodu
Ikarju Piccoli
Ljubljana.**

Prosim, pošljite mi 12 škatlic
Vaših izbornih salmijakovih pastil.

Velepoštovanjem
Julija Milischka,
Dunaj XIV. 11, Goldschlagstr. 1.

Kemične barve za sobne
meljne barve za zidarje ima trdka
BRATA EBERL v
Ljubljani, Františkanske ulice, v največji izbiri v
zalogi. — Cene so nizke. 524 41 11-7

222

Tužnim srcem naznanjava vsem
sorodnikom, prijateljem in znanem
žalostno vest, da je naša iskreno
ljubljena sestra, gospodična

Karolina Gnjezda

po dolgotrajni mučni bolezni, previ-
dena s sv. zakramenti, v 71. letu sta-
rosti, danes 3. t. m., ob 12. uri opol-
dne mirno v Gospodu zaspała.

Pogreb predrage rajnice bo v ne-
deljo dne 5. svečana ob 3. uri
popoldne iz hiše žalosti, Komen-
skega ulice št. 12, na pokopališče
pri sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
v župnijski cerkvi pri sv. Petru in
po drugih cerkvah.

Venci se hvaležno odklanjajo.

V Ljubljani, dne 3. sveč. 1905

Anton Gnjezda, trgovec v Za-
grebu brat. — Ana Gnjezda, sestra.

Trgovski vajenec

s primerno šolsko izobrazbo se sprejme
v špecerijsko trgovino.

Več pri Iv. Fabiana nasl. Ant. Korbar, Ljub-
ljana, Vodnikov trg št. 2. 215 3-1

2 Sprejmeta se
trgovska pomočnika
pri I. Krašovicu na Jesenicah, Gorenj.
Vstop takoj. 212 1-1

Za otroške bolezni,
za katere je tako pogosto potrebno kisline ima-
jočih sredstev, posebno opozarjajo zdravniki na

**MATTONLEY
GIESSHÜBLER**
alkalična kislina

ki je posebno pripravna zaradi svojega milega
vpliva in jo toraj zapisujejo pri želodčni kislini
škrofeljnih, krvicah, otoku šlez itd., in
ravno tako pri kataru sapnika in oslovem
kašlju. (Dvornega svetnika Löschnerja onom-
grafija o Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jstvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-
u v Ljubljani. 32 52-2

Razpis službe.
Kreditno društvo v Kranju
razpisuje službo 218 3-1

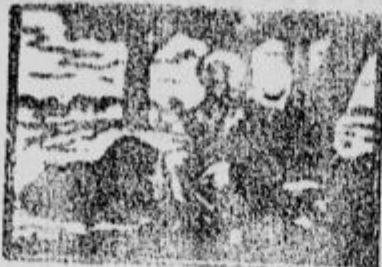
tajnika.

Službo nastopiti je takoj in se bode
plača določila po dogovoru. Prosilci za to
službo naj pošljejo svoje prošnje „Kredit-
nemu društvu“ v Kranju, katerim naj prilože
izpričevala o zmoglosti in dosedanjih službah.

Naznanilo in priporočilo.
Oblastveno koncesijonirani vodnjaški mojster
Jakob Janež

naznanja slav. občinstvu, da se je preselil z Do-
lenjske ceste 27 v Radeckega vas št. 12 ter se
priporoča v obila naročila. 214 3-1

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo
vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ubla-
žujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešu-
jejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste
ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju.
Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo
vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti
bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski
in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo
točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.

— Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4— K. 4 ducate (48 steklenic) 14—60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8— K. 5 ducate (60 steklenic) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11— K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo
imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma
ozdravili. Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik;
Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb,** Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 191 20-1

Zdravje je največje bogastvo!

Pasti za podgane, dihurje krte, miši itd.
patentirani najnovejši ameriški sistem
prodaja in razpošilja trgovina 2088 26-19
STREL v Mokronogu, Dolenjsko.
Presenečeni uspeh lova se garantira. Cene jako nizke.

Pohišten mizarji,

dobri, samostojni delavci, dobe v Švici
trajno opravilo proti dobri plači, hrani
in stanovanju v hiši. Stroški za vožnjo
v Švico se jim povrnejo. 156 3-3
Naslov se izve v upravništvu „Slovenca“.

Istrska vina

lastnega pridelka,

== nova, ==

muškateljec, belo, rdeče in te-
ran. Specijaliteta: belo vino za svetle
maše.

Dobiva se edine-le pri pridelovalcu in
lastniku vinogradov **Anton Ferlan di**
Giorgio, Rovinj Istra. 2053 20-17

Gospodarski odsek v Doljnem-Zemonu
pri Ilirski Bistrici na Notranjskem

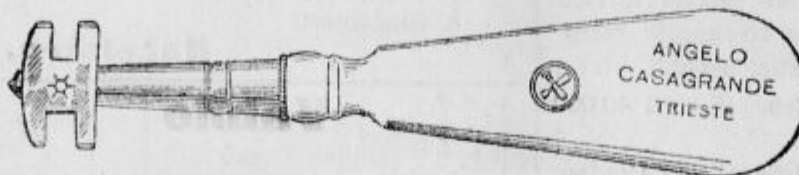
daje v najem opekarno
za eno leto, pa tudi za več let.

Opekarna je na lepem kraju, tik državne ceste, dobra
ilovica, kupčija ugodna z Reko in posebno z Opatijo. Izredno
obilo se proda žlebecv in opeke. 205 3-2

Najemnina po dogovoru.

Več pove gospodarski odsek na Doljnem Zemonu.

Diamanti za rezanje stekla

po K 1'80, 2'40, 3—, 4—, 5—, 6—, 8—, 10—, 15— 20— 30—
ANGELO CASAGRANDE v Trstu, Portici di Chiozza 1. Telef. 994.

Nad 10.000 ko-
madov
v zalogi.
Vsak komad je
zajamčen.

Razpošiljatev tudi
posameznih ko-
madov po povzetju.
Originalne tovar-
niške cene.

221 52-1

**Pijte
Klauerjev
„Triglav“**
najzdravejši vseh likerjev.
1441 50-138

Lepo stanovanje

obstoječe iz treh velikih sob in pritliklo
z delom vrta je v novi hiši na Resljevi cesti
št. 26 v II. nadstropju s 1. majem za oddati.
Več poizve se na Resljevi cesti 30. 207 3-2

Iz proste roke je naprodaj v zelo do-
brem stanu 206 3-2

grajščina v Mokronogu.

Poleg te je obširen vrt, 10 oralov
njiv, 20 oralov travnikov, 3 orale vino-
gradov in 500 oralov v lepi rasti različ-
nega gozda.

Natančnejši pogoji izvedo se pri last-
niku **Anton Mavsarju** v Mokronogu.

210 3-2

Prodajalna

v Kolodvorskih ulicah

pripravna za urarje in zlatarje, ker
se v tej ulici ne nahaja nobena taka trgo-
vina, se odda v najem za majski termin.

Več pove upravništvo „Slovenca“.

Klet ali skladišče

odda se v najem s 1. majem 1905. v
Spod. Šiški št. 21. prostorna in suha
klet, pripravna za kakega vinskega tr-
govca ali tudi za kakega drugega obr-
tnika. Klet ni nič v tleh, je brez stopnic
in je pozimi topla in poleti hladna.

Več se poizve pri

Valentinu Gregorec
v Mengšu.

158 3-2

Kaj je

Seydlin?

Priznano
najboljša, po naj-
novejših izkušnjah higi-
jene sestavljena in večkrat od-
likovana kosmet.

ustna voda.

Dobi se vseh boljših trgovinah.

2049 b 13-9

V Stepanji vasi se odda ena
Leopold Novak,
Stepanja vas 38.
188 2-2

Mladenich
star 25 let išče primerne službe.
Več pove upravništvo „Slovenca“.

195 3-2

Prednaznanilo.

Sredo, 8. februarja 1905
se vrši v hotelu „Ilirija“

s sodelovanjem mestne godbe.

Začetek ob 8. uri. Vstopnina 50 vin.

K mnogoštevilnemu obisku najuljudneje vabi
F. Novak, hotelir.

220 1-1

Gospodične

katero se žele izobraziti v šivanju
in krojnem risanju sprejema

Franja Jesih, Ljubljana
Stari trg šte. 28. 10-5

Proda se lepo

vinogradno posestvo

v najboljšem stanju, 15 min. od Celja, katero
meri 24 orolov in sicer 2 $\frac{1}{2}$ orala rigolanega,
z žlahtnimi ameriškimi trtami zasajenega
vinograda, 7 $\frac{1}{2}$ orolov dobro zagojenega
sadnega vrta in 14 orolov dorastene gozda.
Redi se lahko 4-5 glav živine. Cena
9000 gld. Polovica lahko ostane vknjižena.
Ponudbe pod „N 15“ poste restante Celje.
159 3-2

Največja izbira najaoljših in najcenejših dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.

Pisalni stroji.

Večletno jamstvo.

Lastna delavnica
za poprave.

60 52-4

Ivan Jax in sin

trgovina s šivalnimi stroji in vozni
kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

V trgovino z mešanim blagom se sprejme
jako 96 3-3

učenec

poštenih staršev, več slovenskega in nem-
škega jezika, star 14 let.

Leopold Zoré, trgovina Javornik.

1122 100-63

Zahtevajte

brezplačno in franke
moj ilustrirani cenik z več
ko 500 podobami

ur. zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči

Hanns Konrad

lovatna za ura in izvorna trgovina

Most št. 955, Češko

gld. 250.

„Kat. bukvarna“ v Ljubljani

priporoča

= ženinom = in nevestam

te-le knjige:

Kratek poduk o svetem zakonu. Za slovenske zaročence
in zakonske sestavi Janez Zabukovec, župnik. Cena 70 v.,
po pošti 10 v. več. Kdor naroči deset izvodov, dobi enega
kot nameček, vrhu tega izvršimo naročila nad 25 izvodov
poštne prosto.

Pouk krščanskim staršem. Po naročilu knezoškofa ljublan-
skega dr. Antona Bon. Jegliča, po nemški knjigi obdelal
Frančišek Bleiweis. Cena 50 vin., po pošti 10 vin. več.
Kljub izvanredno nizke cene dodamo na dvajset naročenih
izvodov en prosti izvod.

Koristno darilo za žene in neveste sta nadalje molitveni
knjigi znanega škofa Avguština Egger: **Der christliche
Vater in der modernen Welt.** Erbauungs und Gebetbuch.
Die christliche Mutter. Knjigi sta vezani vsaka za-sé v
elegantno črno usnje z zlato obrezo. Cena obeh knjig
K 7-80, po pošti 20 vin. več.

Diessel, Wegweiser für gläubige Eltern. Ein Beitrag zur
christl. Hausbibliothek K 1-44, po pošti 10 vin. več.

Za uradno poslovanje služijo v tem oziru častiti duhov-
ščini naslednje knjige: Kosec, Katol. zakonsko pravo
z ozirom na državne avstrijske postave. Cena K 2-
vezano K 3-20, po pošti 30 vin. več (naročniki na homi-
letični mesečnik „Duhovni pastir“ dobijo nevezano knjigo
za polovično ceno: K 1-—, oziroma K 2-20.

Poč, Duhovski poslovnik. Drugi popravljeni natis K 4-
vezano K 5-20 po pošti 30 vin.

Dannerbauer-Pugnet, Praktisches Geschäftsbuch für den
Curat-Clerus Österreichs. Zweite Auflage, vezano K 24-—.

„Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

Priporočam se slavnemu občinstvu
v izvrševanje 122 8-2

kleparskih, galanterijskih
in stavbinskih del 000

122 kakor tudi 8-4

strehe na zvonikih
in strelovode 000

000 po najnižji ceni. 000

Karol Neuman, klepar na Je-
senicah, Gor.

Odlikovani

z zlato kolajno in
častno diplomo
v Parizu.

179 93

ANTON PRESKER

ornjač v Ljubljani.

Sv. Petra cesta št. 1

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrsne

duhovniške obleke

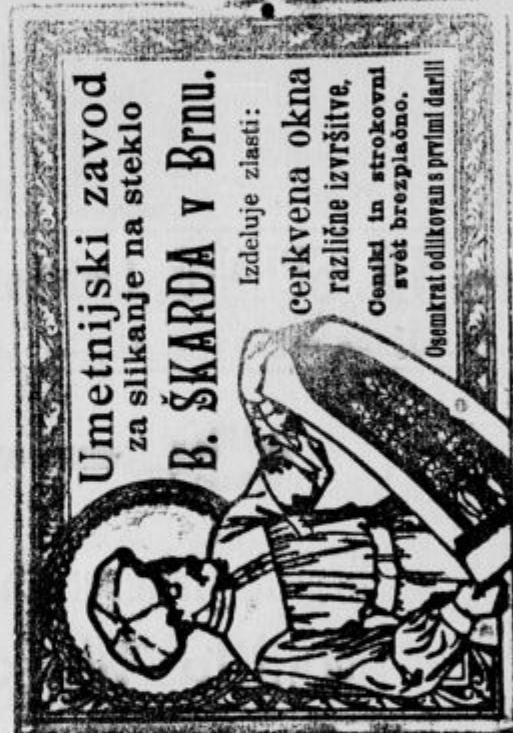
iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na velike svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na havelke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

izdelatelj uniform avstrijskega inženirja in vojske

31 26-4

Kamnosek

IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. du-
hovščini in p. n. občins-
tvu za vsa cerkveno-
umetniška in stavbin-
ska dela.

Velika zaloga na-
grobnih spomenikov in
vsake vrste umetnih
marmornatih izdelkov
po nizki ceni.

Izdeluje načrte
in proračune.

1007 52-34

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol
blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1-40
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v kat-
ljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarne, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

„Zlatem levu“ v Pragi

Elizabetgasse šte. 5 nova.

Dnevno razpošiljanje

Zahvala in priporočilo.

Ob priliki svoje preselitve v novo gostilno v hiši gospoda Franceta Čudna v Sodnijskih ulicah št. 6,

katero otvorim na **Svečnico** t. l., zahvaljujem se stem vsem svojim dosedanjim gostom, osobito stalnim, za iskazano zaupanje ter jih ob enem najvludneje vabim, naj mi ohranijo to zaupanje tudi v novih lokalih.

Posebej se pa priporočam gospodom **sodnim uradnikom, odvetnikom** in vsem onim, kateri imajo posla na tukajšnjem sodišču ter jih opozarjam na svojo priznano **kuhinjo**, v kateri se bodo dobivala redno **sveža gorka in mrzla jedila**, na vedno sveže najboljše **marčno pivo** in na fina **štajerska, dolejska in istrijska vina** iz najboljših gor.

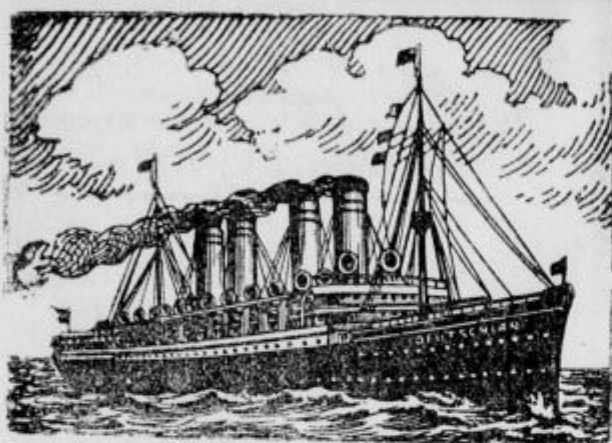
Z odličnim spoštovanjem **Anton Albert, gostilničar.**

201 3-2

Cepljene ameriške trte

lepo zaraščene in dobro vkoreninjene in sicer: Laški rizling, mali rizling, traminec, silvanec, bela in rdeča žlahtnina, portugizer, moslavec, muškatelec in Wildbacher priporočam po nizkih cenah: **Franjo Thaler**, vinogradnik pri Št. Ilju v Slov. goricah. (Štaj.) Naročila sprejemam že zdaj.

2140 16-5

Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana**

31 Dunajska cesta 31

HAMBURG-AMERIKA

Iz Ljubljane v

Novi Jork.

Odhaja se iz Ljubljane vsak **ponedeljek, torek in četrtek** v tednu.

1503 52-22

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo **6 dni**.

Pojasnili po večkrat brezplačno.

Ernest Hammerschmidt^a nasledniki **Madile, Wutscher & K^o.**

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

Velika zaloga

kuhinskega orodja in hišne oprave

1980 36-11

Stanje vlog 30. nov. 1904: čez 10 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1, sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 30. nov. l. 1904: čez 42 milj. kron.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. novem. 1904: K 10,586.128-71. Denarni promet do 30. nov. 1904: 42,500.883-08.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1904.

Dr. Ivan Susteršič, predsednik.

Josip Sláka, knezoškofski kancelar, podpredsednik.

2-14

2047 18

Josip Jarc, veleposelnik v Medvoda.

Odborniki:

poselnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg, veleposelnik v Ljubljani.

Marija Kolar, župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

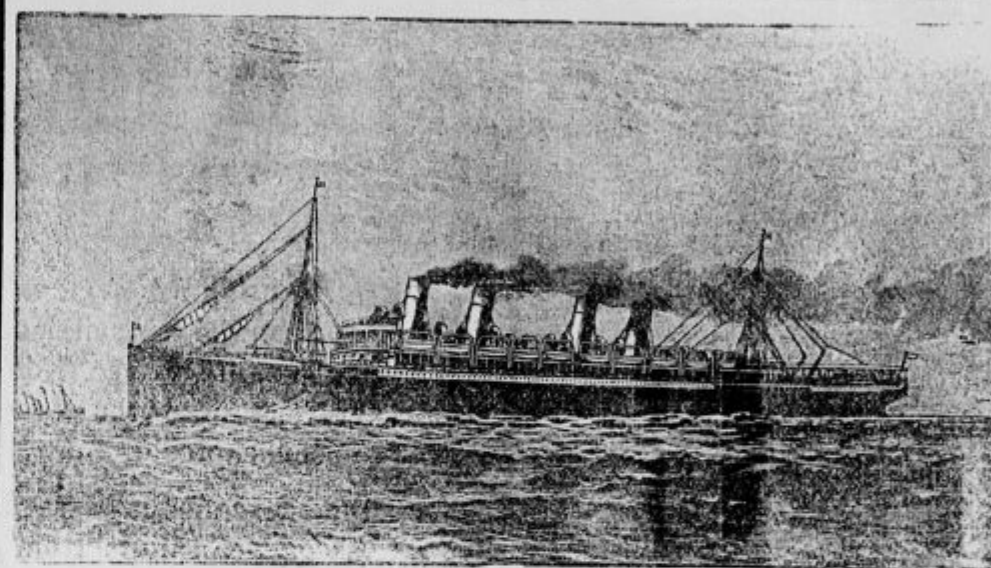
Francišek Leskovic, zasebnik in blag. Lj. pos.

Karol Pollak, tovarn. in pos. v Ljubljani.

Greg. Silbar, župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Dr. Ivan Susteršič, predsednik.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen **pri meni ne povišajo cene** amer. železnic.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 26

nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

uraru v Ljubljani, Dunajska cesta 20, nasproti kavarni „Evropa“, v hiši gospoda Krubarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

1059 100-67

Zahtevajte pri nakupu

671 60-48

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod

Važno! Za Važno! gospodinjje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potreščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod iz soli za kopel. 52—29

Oblasti. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Brezplačno in pošilne prosto

pošilja vsakemu na zahtevanje svoj ilustrirani cenik prva in največja izvozna trgovina z urami, biseri, zlatino, srebrnino, optičnimi stvarmi, godbenimi avtomati itd. 52—39

Dietingerjev nasl. Teodor Fehrenbach

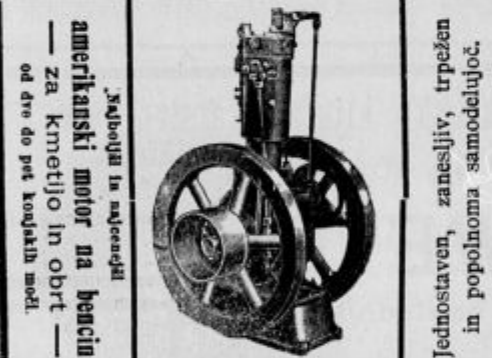
v Mariboru (Štaj.), Gosposka ulica 26, v lastni hiši.

Nikl. rem. ura od 1'80 gld., srebrna rem-ura od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje. Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila natančno, vestno in jako ceno.

Optični zavod

Fr. P. Zajec, v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsako popravila lahko sam preskrbi. 1254 Dobivajo se najbolje pri 52—29

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji kakor: mlatilnice, slamorez-nice, vrtila, čistilnice, mlinci za sadje in grozdje, preše itd. Traverze, cement, štorja, okovi in orodje za vsako obrt. Ceniki na razpolago.

Pozor!

Prijatelj iz mesta in dežele ne zamudi stopiti mimogrede sredi mesta v staroznano gostilno G. Auerjevih dedičev

pri „belem konjičku“ v Wolfvih ulicah. — Tam dobiš vedno sveže izborno marčno pivo iz domače pivovarne, kakor tudi mnogo-vrstna naravna pristna vina in dobro kuhinjo. Skrbi se za točno postrežbo in solidno ceno.

J. Spunt, gostilničar.

155 52—2

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52—35

Trpežnejša in lahkajša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

Izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Nikahih slivih las in brade več!

Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina

(zak. zajamčeno) 1098 52-33

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri Fr. Viteku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V Ljubljani naproday v drogeriji A. Korbarja.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti

1009 52—35

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu

zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,

voščene zvitke, izborni med-pitanec

koji se dobiva v steklenicah, škafih in škafih v poljubni veli

koji ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosel

in suho satojve, po kolikor možgote visoki cen.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in

pošteno postrežbo.

LJUBLJANA,

Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

1600 64—20

Valentin Golob

(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priporoča:

železo, ploščevino, nosilke in

šine, cement, štorje, strešni

papir, vozne plohte, gumnote

cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe,

štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-

delstvo, poljedelske stroje, ku-

hinjske oprave, kositarjeve

posode domačega trpeznega

izdelka.

Velika (zaloga) izbora

pristno pozlačenih na-

grobnih križev.

Postrežba točna!

Cene zmerni!

Založnik zveze avstrijskih

s. kr. državnih usadnikov

ženitovanjska in priložnostna darila

takor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1469 36

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blag

na Dunaji II., Rembrandtstr.

19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju,

ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varst-

veno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasno garnituro

zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jak

koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Prebodu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zed. avnik.

S poslanim namiznim orodjem sem zelo zado-

voljen — Mihael Kovševič, ravnatelj p. mo n uradov

jez. pri vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22. okt 1904

HERBAPNY-jev

podfosfornokisli

apneni-železni sirup.

Ta pred 35 leti vpeljani, od mnogo zdravnikov odobreni in priporočeni

prsní sirup

je slez odstranjuje in kašel pomirja središče. Ker ima v sebi grenke tvarine vpliva na dober tek in prebavljane in pospešuje reditev. To za tvorjenje krvi tako važno železo je v tem sirupu v lahko asimilirani obliki zastopano. Zelo koristno je za slabotne otroke, posebno za utrjevanje kosti, ker ima v sebi fosforovo apneni sol.

Cena eni steklenici Herbapnyjevega apnenega železnega sirupa K 2-50, po pošti 40 h več za zaviljanje. 2017 D 14-4

Svarilo! Vas pred enakim ali podobnim imenom razširjene, kar se tiče sestava in učinka našega originalnega preparata, čisto različne ponaredbe našega že 35 let obstoječega fosfornokislega apneni-železnega sirupa, prosimo tedaj, vedno odločno zahtevati „Herbapnyjev apneni-železni sirup“ in na to paziti, da se bode zraven stoječa, oblastveno vknjižena varstvena znamka na steklenici nahajala.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatelj:

Dr. A. Hellmanns Apotheke „zur Barmherzigkeit“

Wien, VII: Kaiserstrasse 73—75.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih:

v Ljubljani: M. Mardetschläger, I. Mayr,

G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy; Belja k: L. Ass-

mann, Jobst & Schneider; Breže: G. Elsässer

dedič; Celje: M. Rauscher, O. Schwarzi &

Co; Celovec: P. Birnbacher vdova P. Hau-

ser & I. Pichler, V. Hausers R. pl. Hillinger,

I. Kometter; Crnomelj: P. Haika; Reka;

A. Mizzan, F. Prodani, G. Prodani, A. Schindler;

Sovodenj: F. Kordon; Št. Vid: A. Schiebl;

Trbiž: I. Siegl; Trst: A. Filippi, E. pl. Leiter-

burg, P. Prendini dediči, M. Ravasini, Dr. J. Se-

ravallo, A. Sutina, C. Zanetti; Velikovec:

I. Jobst; Volšperk: I. Huth. 1908 18 7

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista priznana niti evropski ce lini ter je velika tovarna srebrnina prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Po šiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

gld. 6'60 in sicer:

6 komadov najfinjših namiznih ne

žev s pristno angleško klinjo;

6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in

anega komada.

6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih

žlic;

12 kom. amer. pat. srebrnih kavni-

žlic;

1 kom. amar. pat. srebrna zajemal-

nica za juho;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-

nica za mleko;

6 kom. ang. Viktorja čajščil za pod

klado;

2 kom. efektnih namiznih svečnikov

1 kom. cedilnik za čaj;

1 kom. najfin. spalnice za sladkor

42 komadov skupaj samo gld. 6'60

Vseh teh 42 predmetov je popre-

stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti

po tej minimalni ceni gld. 6'60. Ame-

ričansko pat. srebro je znano, je skos

in skozi bela kovina, ki obdrži bojo

srebra 24 let, za kar se garantuje. V

najboljši dokaz, da leta inserat ne te

melji na nikakršni slepariji, zavezu-

jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo

blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo

ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno

garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovanjska in priložnostna darila

takor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1469 36

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blag

na Dunaji II., Rembrandtstr.

19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju,

ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varst-

veno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasno garnituro

zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jak

koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Prebodu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zed. avnik.

S poslanim namiznim orodjem sem zelo zado-

voljen — Mihael Kovševič, ravnatelj p. mo n uradov

jez. pri vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22. okt 1904

Vence. Trakove. Benedikt, Ljubljana.

6 mesecev na poizkušnjo!

3 mesece krediti Popolno zastojni!

in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana tvrdka ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Razpošiljam že leta 1704 20—18

v popolno zadovoljnost

svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ame-

rikansko, antimagnetiško, sistem

Samo fl. 2-25

z veržico in fute-

ralom

Roskopf=patent=rem.

uro s sidrom št. 99

s plombo

v žrsem imit. jeklen. ali ni-

kelmetem okrova, pat. emall.

kazalnice, 36 ur idelo, utana-

no repisirano s triletnim pri-

merim jamstvom. v fute-ralu

z jeklenine, z nikeln. verižico

komadov gl. 6-50, 6 kom.

1 12-50, 1st. ura z dvojnimi

okrovom gl. 3-50. Cene si-

tem „Roskopf“-ure, brez

plombe, kakoršne prodajajo

malu urarji in trgovci, ko-

mad gl. 1-75.

Denar nazaj! ali

zamaena dovoljena

tudi po 6 mesecih v

posilja proti povzetju ali

nepokvarjenem stanu. —

e se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur

Hanns Konrad

